

Vergaderjaar 2007–2008

31 200 XVII

Vaststelling van de begrotingsstaat van de begroting van Jeugd en Gezin (XVII) voor het jaar 2008

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

Inhoudsopgave	blz.
A. Artikelsgewijze toelichting bij het begrotingsvoorstel	2
Leeswijzer	3
B. De Begrotingstoelichting	6
Artikel 1 Gezin en inkomen	13
Artikel 2 Gezond opgroeien	16
Artikel 3 Zorg en bescherming	22
Niet-beleidsartikel 99: Nominaal en onvoorzien	31
Bedrijfsvoeringsparagraaf	32
Verdiepingshoofdstuk	33
Conversietabellen	39
Moties	41
Toezeggingen	43
Afkortingenlijst	45
Trefwoordenregister	46

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET BEGROTINGS- VOORSTEL

Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet elk afzonderlijk bij wet vastgesteld. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van de begroting van Jeugd en Gezin voor het jaar 2008 vast te stellen.

Alle voor dit jaar vastgestelde begrotingswetten tezamen vormen de Rijksbegroting voor het jaar 2008. Een toelichting bij de Rijksbegroting als geheel is opgenomen in de Miljoenennota 2008.

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de uitgaven, verplichtingen en de ontvangsten voor het jaar 2008 vastgesteld. De in de begroting opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

Wetsartikel 3 (inwerkingtreding)

De inwerkingtreding van de onderhavige wet zal bij Koninklijk Besluit worden geregeld, omdat de inwerkingtreding afhankelijk is van de inwerkingtreding van de Wet tot Vierde wijziging van de Comptabiliteitswet 2001. Voorzien is dat het wetsvoorstel tot wijziging van de Comptabiliteitswet 2001 gelijktijdig met het onderhavige wetsvoorstel bij de Tweede Kamer wordt ingediend. In het Koninklijk Besluit zal worden voorzien in een terugwerkende kracht tot 1 januari 2008.

De Minister voor Jeugd en Gezin,
A. Rouvoet

LEESWIJZER

Voor u ligt de begroting van Jeugd en Gezin 2008. Deze begroting bestaat uit de volgende onderdelen:

- de beleidsagenda;
- de beleidsartikelen;
- een niet-beleidsartikel;
- de bedrijfsvoeringsparagraaf;
- het verdiepingshoofdstuk.

De beleidsagenda geeft de beleidsprioriteiten voor 2008 weer. Deze prioriteiten zijn verder uitgewerkt in de zogenoemde beleidsartikelen. De beleidsartikelen bestaan uit:

- een algemene beleidsdoelstelling;
- een omschrijving van de samenhang in het beleid;
- een beschrijving van de verantwoordelijkheid van de minister voor Jeugd en Gezin;
- externe factoren (indien relevant);
- een tabel budgettaire gevolgen van beleid;
- de operationele doelstellingen (indien relevant);
- een overzicht met het geplande onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid.

Behalve drie beleidsartikelen bevat deze begroting ook een niet-beleidsartikel (artikel 99). De opbouw van dit niet-beleidsartikel wijkt af van de hierboven genoemde beleidsartikelen: artikel 99 is een technisch-administratief artikel.

Een artikel «Algemeen» is niet opgenomen in deze programmabegroting aangezien de relevante apparaatsuitgaven op de begrotingen van VWS, Justitie, SZW en OCW blijven verantwoord.

Zo blijven de apparaatsuitgaven van de SVB verantwoord op de begroting van SZW, maar staan de uitgaven voor de kinderbijslag (de AKW) op de begroting van Jeugd en Gezin.

Budgetflexibiliteit

In de artikelsgewijze toelichting wordt in de tabel «budgettaire gevolgen van beleid» inzicht gegeven in de budgetflexibiliteit. Daarbij worden de verplichtingen gekarakteriseerd aan de hand van de categorieën «Juridisch verplicht», «Bestuurlijk gebonden» en «Niet-juridisch verplicht of niet-bestuurlijk gebonden».

De categorie «Juridisch verplicht» bestaat uit verplichtingen waar een privaatrechtelijke overeenkomst, een publiekrechtelijke beschikking of een wettelijke regeling aan ten grondslag ligt.

De categorie «Bestuurlijk gebonden» bestaat uit verplichtingen waaraan afspraken ten grondslag liggen tussen verschillende ministeries, tussen de minister voor Jeugd en Gezin en andere bestuurslagen of in het kader van de jaarplancyclus met (uitvoerings)organisaties die bij het jeugd- en gezinsbeleid een rol spelen.

De categorie «Niet-juridisch verplicht en niet-bestuurlijk gebonden» bestaat uit geraamde uitgaven waarvoor de minister voor Jeugd en Gezin in het kader van zijn beleidsprogramma uitgaven heeft geoormerkt. Echter, een privaatrechtelijke overeenkomst, een publiekrechtelijk beschikking, interdepartementale afspraken, afspraken met andere bestuurslagen of met betrokken organisaties zijn nog niet gemaakt.

Na de beschrijving van de beleidsinstrumenten per operationele doelstelling is een tabel opgenomen met een overzicht van de belangrijkste begrotingsuitgaven. Na deze tabel volgt een tabel met meetbare gegevens bij de operationele doelstelling.

In het Verdiepingshoofdstuk zijn ten behoeve van de transparantie een «was-wordt»-tabel en een «wordt-was»-tabel opgenomen waarin op hoofdlijnen is aangegeven hoe de programmabudgetten van de begrotingen van VWS, Justitie, SZW en OCW naar de begroting van Jeugd en Gezin zijn overgeheveld.

Prestatie-indicatoren

In de eerste begroting van Jeugd en Gezin zijn drie beleidsartikelen met drie algemene doelstellingen geformuleerd. De algemene doelstellingen zijn bij alle drie de beleidsartikelen geformuleerd in termen van de maatschappelijk gewenste situatie. De operationele doelstellingen presenteren vervolgens de ambitie van de minister voor Jeugd en Gezin.

Bij het opstellen van deze begroting zijn nieuwe indicatoren opgenomen. Deze zijn afkomstig uit het beleidsprogramma «Alle kansen voor alle kinderen». Hierbij is een aantal indicatoren vanwege het nog niet voorhanden zijn van de benodigde informatievoorziening nog «in ontwikkeling». Waar mogelijk zijn indicatoren reeds voorzien van een waarde. De indicatoren hebben op resultaat of op proces betrekking en geven inzicht in de ontwikkeling van een trend. De indicator «% gemeenten dat bereikt wordt met een CJG» is een voorbeeld van een resultaatindicator. De doorlooptijd van de besluitvorming over een jeugdbeschermingsmaatregel is een voorbeeld van een procesindicator.

Comply or explain per artikel

Artikel 1: Gezin en inkomen

Voor het jaar 2008 is geen prestatie-indicator geformuleerd. Voorheen werd voor de Algemene Kinderbijslagwet (AKW) het nalevingsniveau van de opgave van inkomsten van kinderen als indicator gepresenteerd. Met nalevingsniveau wordt de invloed van het beleid op de mate waarin de wet wordt nageleefd in beeld gebracht. Dit is strategisch-technisch lastig gebleken, met name met betrekking tot de vraag of wijzigingen in de indicatoren in de tijd toegeschreven kunnen worden aan het gevoerde beleid. Nagegaan wordt nu of, en op welke wijze, indicatoren ten aanzien van het handhavingsbeleid kunnen worden ontwikkeld waarbij er een goede balans is tussen de beleidsmatige relevantie en de eisen die aan de indicatoren gesteld worden. Bij de begroting 2009 wordt het resultaat van deze exercitie gepresenteerd.

Artikel 2: Gezond opgroeien

De prestatie-indicatoren in artikel 2 zijn afkomstig uit het beleidsprogramma «Alle kansen voor alle kinderen». Deze indicatoren en de vermelde streefwaarden zijn nieuw en worden, mede met eventuele nieuwe indicatoren uit de in het najaar van 2007 op te leveren Jeugdmonitor, in de begroting 2009 operationeel.

Artikel 3: Zorg en bescherming

De prestatie-indicatoren in artikel 3 zijn afkomstig uit het beleidsprogramma «Alle kansen voor alle kinderen». Deze indicatoren en de vermelde streefwaarden zijn overwegend nieuw en worden, mede met eventuele nieuwe indicatoren uit de in het najaar van 2007 op te leveren Jeugdmonitor, in de begroting 2009 operationeel.

Begrotingsuitgaven en premiegefinancierde zorguitgaven

In de begroting zijn alle begrotingsgefinancierde uitgaven verantwoord. De betrokkenheid van de minister voor Jeugd en Gezin gaat echter verder. Beleidsmatig vallen namelijk ook de zorg voor licht verstandelijk gehandicapte jeugdigen en de jeugd-geestelijke gezondheidszorg onder de verantwoordelijkheid van de minister voor Jeugd en Gezin. Budgettair gezien blijven deze uitgaven evenwel onder het Budgettair Kader Zorg vallen. In de begroting van VWS voor het jaar 2008 wordt nader ingegaan op de premiegefinancierde uitgaven en maken de jeugdgerelateerde uitgaven aan lichtverstandelijk gehandicapten en de geestelijke gezondheidszorg integraal onderdeel uit van de aldaar gepresenteerde uitgaven. In artikel 3 van deze begroting is een indicatie van de jeugdgerelateerde premie-uitgaven opgenomen.

B. DE BEGROTINGSTOELICHTING

Beleidsagenda 2008

Inleiding

Het kabinet hecht veel waarde aan de positie van kinderen, jeugd en gezinnen. Bij de vorming van het huidige kabinet is besloten om een programmaminister te benoemen die de verantwoordelijkheid draagt voor de samenhang in het beleid voor jeugd en gezin. Het resultaat hiervan moet zijn dat de inspanningen van het kabinet leiden tot een goede positie van kinderen en het gezin waarin zij leven. Als minister voor Jeugd en Gezin heb ik de ambities voor deze kabinetsperiode verwoord in het beleidsprogramma «Alle kansen voor alle kinderen», dat in juni 2007 aan de Tweede Kamer is aangeboden. Het kabinet wil in de komende jaren zorgen dat het gezin duidelijk op de kaart staat, dat kinderen gezond kunnen opgroeien en deel kunnen nemen aan de maatschappij.

Het kabinet gaat daarbij uit van vijf zogeheten ontwikkelingsvoorwaarden. Die gelden voor elk kind, ongeacht zijn of haar culturele achtergrond of fysieke gesteldheid. Kinderen moeten gezond en veilig opgroeien, hun steentje kunnen bijdragen aan de maatschappij, hun talenten kunnen ontwikkelen en plezier hebben en tenslotte ook goed voorbereid zijn op de toekomst. Daar waar kinderen in problemen komen, moeten zij de zorg en bescherming krijgen die zij nodig hebben. Voor dit alles zet het kabinet zich de komende jaren in, zodat er een samenleving ontstaat waarin alle kinderen alle kansen krijgen.

Wat gaan we doen?

Opgroeien doe je in een gezin

Het gezin op de kaart

In het gezin worden essentiële normen en waarden voorgeleefd en overgedragen aan volgende generaties. Het gezin is van essentieel belang voor de ontwikkeling van kinderen en heeft daardoor een belangrijke maatschappelijke rol. Onder gezin verstaan we: «elk leefverband van één of meer volwassenen die verantwoordelijkheid dragen voor de verzorging en opvoeding van één of meer kinderen». Er zijn vele vormen van gezinnen: gezinnen met veel kinderen of met één kind, gezinnen met één of twee ouders, nieuw samengestelde gezinnen, gezinnen waarin de grootouders of pleegouders opvoeden. Ik zal in 2008 het gezinsbeleid nader uitwerken in een Gezinsnota.

Ouders zijn in de eerste plaats verantwoordelijk voor het opgroeien en de ontwikkeling van hun kinderen. Er zijn elementen die onmisbaar zijn voor de ontwikkeling van kinderen. Kinderen horen gezond op te groeien in een veilige, gezonde en stimulerende omgeving. Kinderen moeten zoveel mogelijk hun talenten kunnen ontwikkelen en plezier hebben in hun leven. Een stimulerende omgeving is daarbij zeer belangrijk. Een omgeving die hen voorbereidt op een toekomst waarin zij in hun levensonderhoud kunnen voorzien, actief betrokken zijn bij hun naaste omgeving en een steentje bijdragen aan de maatschappij.

Om ouders of verzorgers financieel te ondersteunen, krijgen zij een inkomensafhankelijke tegemoetkoming in de onderhoudskosten van kinderen op grond van de Algemene Kinderbijslagwet. Daarnaast wordt in 2008 voor gezinnen in de lagere inkomenscategorieën een inkomensafhankelijke tegemoetkoming geïntroduceerd, het kindgebonden budget.

Voor 2008 betreft dit een tegemoetkoming per huishouden, ongeacht het aantal kinderen en in 2009 wordt de tegemoetkoming omgevormd tot een tegemoetkoming per kind. In 2010 wordt tenslotte een deel van de Wet op de tegemoetkoming onderwijsbijdragen en schoolkosten (WTOS) met het kindgebonden budget geïntegreerd.

Het niveau van de tegemoetkoming wordt vanaf 2008 structureel verhoogd in verband met de koopkrachtpositie van huishoudens met kinderen in de lagere inkomenscategorieën. Hiervoor heeft het kabinet vanaf 2008 structureel € 41 miljoen extra uitgetrokken. In 2009 wordt de tegemoetkoming omgevormd tot een tegemoetkoming per kind. Tegelijkertijd zullen de middelen voor het kindgebonden budget worden verhoogd met meer dan € 150 miljoen. Vanaf 2010 wordt een beperkt deel van de beschikbare middelen voor de Algemene Kinderbijslagwet overgeheveld naar de beschikbare middelen voor het kindgebonden budget. In 2010 wordt voorts een deel van de Wet op de tegemoetkoming onderwijsbijdragen en schoolkosten (WTOS) met het kindgebonden budget geïntegreerd. Per saldo nemen de middelen voor de financiële ondersteuning van gezinnen in 2010 toe. De overheveling en de integratie krijgen zo vorm dat er sprake is van een evenwichtige gezins-ondersteuning: enerzijds dragen de sterkste schouders de zwaarste lasten (overheveling), terwijl anderzijds de middeninkomens met kinderen van 12 jaar en ouder een inkomensvoordeel ondervinden (integratie). In 2011 zullen de bedragen voor het kindgebonden budget per kind andermaal substantieel stijgen, hetgeen ertoe leidt dat de uitgaven voor het kindgebonden budget in dat jaar met circa € 150 miljoen zullen toenemen. Het structureel beschikbare budget voor het kindgebonden budget neemt in de periode 2007–2011 toe met € 0,6 miljard tot € 1,3 miljard. Ter financiering hiervan is uit de lastenveloppe Kinderen, jeugd en gezin een bedrag oplopend tot € 416 miljoen in 2011 en later beschikbaar gesteld. Met deze intensivering is het mogelijk om gezinnen met lagere en middeninkomens extra financieel te ondersteunen en de afzonderlijke regelingen meer te stroomlijnen.

Naast de middelen die ik op mijn begroting beschikbaar stel, ondersteunt dit kabinet gezinnen met kinderen ook langs andere wegen. Ik noem in dit verband de verstrekking van gratis schoolboeken in het voortgezet onderwijs en de invoering van de inkomensafhankelijke aanvullende combinatiekorting ter ondersteuning van werkende ouders met kinderen tot 12 jaar.

Er zal extra aandacht worden besteed aan gezinnen waarin kinderen het risico lopen niet gezond en veilig op te groeien. Het jeugdbeleid moet alle kinderen en ouders, ongeacht hun culturele achtergrond, even goed bereiken. Allochtone kinderen moeten door het jeugdbeleid even goed worden bereikt als autochtone kinderen en dit beleid moet voor hen even effectief zijn. Samen met de minister voor WWI wordt een vierjarig actieprogramma voor diversiteit in het jeugdbeleid opgesteld.

Omslag naar preventie

Opgroei- en opvoedondersteuning
in de buurt

Zoals in het coalitieakkoord, het beleidsprogramma van het kabinet en het beleidsprogramma van de minister voor Jeugd en Gezin is beschreven, wordt in het project «Kansen voor kinderen» de totstandkoming van Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) met kracht ter hand genomen. Het kabinet en de gemeenten hebben de ambitie om te komen tot een landelijk dekkend netwerk van CJG's in 2011.

Het CJG versterkt en verbetert de opvoed- en gezinsondersteuning, zodat problemen worden voorkomen of in een vroeg stadium worden opgelost. De CJG's zijn voor (aanstaande) ouders, kinderen én jongeren een herkenbaar en laagdrempelig centraal punt voor opgroei- en opvoedvragen, adequate en passende hulp en coördinatie van die hulp. De CJG's zijn er voor alle ouders, kinderen en jongeren, dus niet alleen voor probleemgezinnen. In een CJG werken professionals die vroegtijdig risico's of problemen bij kinderen of gezinnen kunnen signaleren. Het is niet de bedoeling dat er een extra (bureaucratische) laag in het zorgaanbod aan gebracht wordt, maar dat de Centra diverse instanties en functies samenbrengen die nu nog te veel langs elkaar heen werken. Dit leidt tot een vermindering van de afstemmingslast.

Op het moment dat er bij een kind of in een gezin meerdere problemen ontstaan, zal het uitgangspunt «Eén gezin, één plan» worden gehanteerd. Dit betekent dat professionals die met kinderen en gezinnen werken goed moeten samenwerken. Kinderen en gezinnen moeten niet het gevoel hebben van het kastje naar de muur te worden gestuurd, maar juist snel en goed geholpen worden door samenwerkende hulpverleners. Daarom wordt per kind of per gezin één hulpverlener aangewezen die alle hulp coördineert.

De Zorg- en Adviesteams (ZAT's) zijn een mooi voorbeeld van hoe samenwerking in de praktijk gestalte krijgt. In een ZAT werken professionals uit verschillende domeinen structureel samen, zoals leerlingbegeleiding, (school)maatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg, jeugdzorg, leerplicht en politie. Zij maken onderling concrete afspraken over het kind van wie zij vermoeden dat er sprake is van emotionele, gedrags-, ontwikkelings- en/of schoolproblemen. De meerwaarde van een ZAT is dat de zorg meteen en op de juiste plaats wordt ingezet. In 2008 wordt de verdere vorming van ZAT's gestimuleerd en daar waar nodig ook de verbetering van de kwaliteit van de bestaande ZAT's. Bij de gemeenten zal ik er op aandringen dat zij samen met het onderwijs er voor zorgen dat er in 2011 overal in Nederland voor kinderen van alle schoolgaande leeftijden een ZAT is. Het spreekt wat mij betreft vanzelf dat ZAT's en CJG's met elkaar samenwerken.

Het op tijd signaleren van risico's en problemen is van groot belang voor het welzijn van en de zorg voor kinderen. Daarom wil ik mij de komende jaren sterk maken voor het ontwikkelen en invoeren van het Elektronisch Kinddossier (EKD) en de Verwijsindex voor Risicjongeren (VIR). Het EKD is een landelijk systeem voor de automatisering van de huidige papieren dossiers in de jeugdgezondheidszorg. De Verwijsindex brengt instellingen uit de sectoren (jeugd)zorg, onderwijs, werk en inkomen en justitie, die risico's bij jongeren signaleren, bij elkaar.

Beide systemen helpen om een goede ondersteuning van kinderen en gezinnen mogelijk te maken. De ICT-voorzieningen voor de Verwijsindex worden in 2008 op landelijk niveau gefaciliteerd, waardoor de Verwijsindex in 2009 daadwerkelijk voor alle hulpverleners beschikbaar is. Het EKD is in 2008 beschikbaar¹ en vanaf 2009 zal de gehele jeugdgezondheidszorg, inclusief de dan bestaande CJG's, het EKD gebruiken.

Jeugdcultuur

¹ Hierbij is het van belang om op te merken dat, naar aanleiding van de voorgenomen aanbesteding, partijen besloten hebben tot een rechtsgang. Mogelijk dat de uitspraak van de rechter de invoering van het EKD kan beïnvloeden.

Samen met de minister van VWS presenteer ik in het najaar van 2007 een preventievisie. In 2008 gaan we samen met ouders en deskundigen na hoe risicogedrag van kinderen en jongeren kan worden verminderd en gezond gedrag kan worden gestimuleerd. In dat kader is ook aan de orde

welke concrete maatregelen op het gebied van voeding, bewegen, alcohol, seksualiteit, drugs en tabak een bijdrage kunnen leveren aan een gezonde leefstijl van jongeren.

Kinderen moeten tijdens hun jeugd leren dat zij in Nederland mogen en kunnen meedenken, meebeslissen en vooral meedoen. Gemeenten worden daarom gestimuleerd om jongeren te laten deelnemen aan de samenleving. Vanuit het programma voor Jeugd en Gezin wordt daarom vanaf 2008 jaarlijks een jongerenprijs uitgereikt aan de gemeente die het beste initiatief heeft op het gebied van jeugdparticipatie.

Om inzicht te krijgen in hoe het gaat met kinderen, is in 2007 een Jeugdmonitor geïntroduceerd. Die zal ik de komende jaren verder ontwikkelen, zodat er een goed beeld ontstaat van «de staat van de jeugd».

Kindvriendelijke leefomgeving

Kinderen hebben een kindvriendelijke leefomgeving nodig om gezond en veilig te kunnen opgroeien. Het kabinet wil, in het kader van de wijken-aanpak, bevorderen dat gemeenten minimaal drie procent van de ruimte die bestemd is voor wonen, bestemmen voor speelruimte. Verder worden, zoals afgesproken in het bestuursakkoord met de gemeenten, nadere afspraken gemaakt over de concrete bijdrage van gemeenten op het terrein van onder meer de kindvriendelijke leefomgeving. Een vorm van jongereninspraak maakt in elk geval onderdeel uit van deze nadere afspraken.

Vrijblijvendheid voorbij

Snelle en effectieve hulp voor jeugd en gezin

Het aantal kinderen en gezinnen met problemen lijkt toe te nemen. Die toename is zorgwekkend. Dat vraagt niet alleen om gerichte acties van de kant van de rijksoverheid, maar ook van provincies, gemeenten en zorgverleners. Het kan niet zo zijn dat kinderen van het kastje naar de muur gestuurd worden: het kind moet centraal staan.

Provincies, gemeenten en de verschillende zorgvoorzieningen moeten de komende jaren sluitende afspraken maken en goed samenwerken zodat bijvoorbeeld de indicatiestelling en zorg aan kinderen en gezinnen beter wordt gestroomlijnd. En waar sprake is van belemmerende wet- en regelgeving, wordt die zoveel mogelijk opgeheven.

Als hulpverlening door de jeugdzorg niet mogelijk is omdat de ouders en/of het kind de hulp die nodig is niet accepteren en de ontwikkeling van het kind in gevaar komt, moet de overheid ingrijpen. In een dergelijk geval kan een kindbeschermingsmaatregel worden opgelegd. Als de overheid met zo'n maatregel ingrijpt, moet dat snel en goed gebeuren: snelle besluitvorming, snelle start van de hulp en effectieve, professionele ondersteuning. De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat de werklust bij gezinsvoogden te hoog was. Daarom zal in 2008 de werklust per gezinsvoogd, conform het Convenant Verlaging case load gezinsvoogdij, worden verlaagd naar 15 cases gemiddeld per FTE per, zoals gemeten ultimo van een kalenderjaar. Dat wil zeggen: minder probleemgevallen per gezinsvoogd. Tevens wordt voor gezinsvoogden de bureaucratie verminderd.

In het kader van de Wet gesloten jeugdzorg komen vanaf 1 januari 2008 (delen van) vijf justitiële jeugdinrichtingen onder de verantwoordelijkheid van de gesloten jeugdzorg. In 2009 volgen er nog eens twee. Vanaf 2010 worden geen kinderen meer in een justitiële jeugdinrichting geplaatst, als zij geen strafbaar feit hebben gepleegd. Naast de reeds bestaande plaatsen wordt nieuw gesloten jeugdzorgaanbod ontwikkeld.

Binnen de reikwijdte van het programma voor Jeugd en Gezin valt ook het beleid ten aanzien van de jeugdgerelateerde geestelijke gezondheidszorg en de zorg aan licht verstandelijk gehandicapte jeugdigen. De middelen voor de geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (jeugd-ggz) en de zorg aan licht verstandelijk gehandicapte jeugdigen (jeugd-lvg) blijven tot de premie-uitgaven behoren die worden verantwoord op de begroting van VWS. Van de totale premie-uitgaven voor geestelijke gezondheidszorg is circa 10 procent toewijsbaar aan de zorg voor kinderen en jeugdigen, wat neerkomt op ongeveer € 0,4 miljard. Circa 5 procent van de uitgaven voor de gehandicaptenzorg is toewijsbaar aan de zorg voor licht verstandelijk gehandicapte jeugdigen, wat neerkomt op ongeveer € 0,2 miljard. Met ingang van 2008 valt de kortdurende jeugd-ggz onder de Zorgverzekeringswet.

Aanpak kindermishandeling

Kinderen moeten beschermd worden tegen alle vormen van kindermishandeling. Daarom wil het kabinet in 2008, maar ook in de daaropvolgende jaren, een stevige bijdrage leveren aan de bestrijding van kindermishandeling. Dit vraagt om een gezamenlijke aanpak door vele betrokken organisaties. Dit heeft geresulteerd in het Actieplan Aanpak Kindermishandeling d.d. 5 juli 2007 (TK 2006–2007, 31 015, nr. 16), waarin uitgegaan wordt van vier kerndoelen: het voorkomen dat kindermishandeling plaatsvindt, zorgen dat het eerder en beter wordt gesignaleerd én dat het zo snel mogelijk stopt als er sprake is van kindermishandeling. Bij kinderen die mishandeld zijn, moeten de schadelijke gevolgen zoveel mogelijk worden beperkt. In het kader van het Actieplan wordt onder andere vanaf 2008 de RAAK-aanpak (ontwikkeld door de Reflectie- en Actiegroep Aanpak kindermishandeling) landelijk ingevoerd. Daarnaast wordt, in overleg met de MOgroep en de provincies, de doorlooptijd voor een onderzoek bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling teruggebracht.

Van school naar werk

Jongeren moeten goed voorbereid zijn op hun toekomst. Voorkomen moet worden dat jongeren een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt hebben. Er zijn nog steeds teveel jongeren die aan de kant staan. Het gaat dan vooral om jongeren die niet in een leertraject zitten, niet werken en dreigen af te glijden. Het is van belang maatregelen te treffen om te voorkomen dat deze jongeren hun eigen toekomst vergooien door gebrek aan diploma's of werkervaring. De afstand tot de arbeidsmarkt mag niet te groot worden. Het kabinet wil jongeren zonder zicht op opleiding of baan die met de gebruikelijke instrumenten niet bereikt worden, daarom perspectief bieden door een start te maken met de landelijke invoering van campusen die gericht zijn op scholing en/of arbeidstoeleiding.

Voorkomen jeugdcriminaliteit

Net als bij kindermishandeling is het bij jeugdcriminaliteit belangrijk om te voorkomen dat het plaatsvindt. De beste manier om te voorkomen dat jongeren op het verkeerde pad raken, is om hen van jongs af aan zo weinig mogelijk bloot te stellen aan risicofactoren en zoveel mogelijk aan beschermende factoren. Daarnaast is het van belang dat het ontsporen van jongeren vanwege niet-externe factoren, zoals persoonlijkheidsstoornissen, wordt voorkomen. De maatregelen die in deze beleidsagenda zijn genoemd, leveren een bijdrage aan de preventie van jeugdcriminaliteit. Als alles slaagt voorkomt dat, in samenhang met het reeds bestaande beleid, (recidive van) jeugdcriminaliteit. Verder wordt met hernieuwde kracht een programma ingericht ter bestrijding van de jeugdcriminaliteit, als onderdeel van «Veiligheid begint bij Voorkomen».

Naast de ouders spelen gemeenten bij de preventie een belangrijke rol. Zij zullen in kaart brengen welke van de jongeren te maken hebben met een (grote) hoeveelheid risicofactoren voor de ontwikkeling van crimineel gedrag. In de aanpak van jongeren die risico- en grensoverschrijdend gedrag vertonen is een oploop zichtbaar van vrijwillig, naar drang, naar dwang. Zo zal in iedere situatie eerst gekeken worden of de ouders en/of de jeugdige te motiveren zijn voor opvoedingsondersteuning of vormen van (jeugd)zorg. Als zij hier niet vrijwillig aan willen deelnemen en de situatie er wel om vraagt, wordt drang toegepast.

Bij jongeren die (vaak in groepsverband) overlast veroorzaken en bij jongeren die strafbare feiten hebben gepleegd, zijn politie en justitie aanzet. Het wetsvoorstel «Maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast» van de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie is erop gericht gemeenten in staat te stellen sneller te reageren op overlast veroorzakende jongeren door bijvoorbeeld een gebieds- of contactverbod op te leggen. Naar verwachting wordt het wetsvoorstel in het najaar van 2007 aan de Tweede Kamer aangeboden.

Professionalisering

Het is belangrijk dat er in de jeugdzorg deskundige en betrokken professionals werken; mensen met hart voor en verstand van hun werk. We moeten zuinig zijn op deze professionals: we moeten ze binden aan de jeugdsector en voorkomen dat ze na korte tijd teleurgesteld de sector de rug toekeren. Daarom wil ik ervoor zorgen dat ze minder tijd besteden aan papier en meer tijd aan de kinderen en gezinnen die dat nodig hebben. Duidelijkheid over wat er nodig is om in de jeugdzorg te kunnen werken, betere opleidingen, standaarden waarnaar professionals moeten handelen en tucht- en toetsrecht voor de jeugdzorg zijn allemaal zaken die helpen om de sector te professionaliseren. Een stuurgroep waarin alle betrokken partijen deelnemen zal deze zaken daarom de komende jaren ter hand nemen. Dit is een initiatief van de beroepsgroepen zelf. Er zal ook een inventarisatie plaatsvinden van bewezen effectieve interventies. Daarbij wordt ook gekeken naar geschikte methodieken voor de verschillende allochtone doelgroepen.

Doelstellingen beleidsprogramma 2007–2011

In onderstaande tabel is een verwijzing opgenomen van de in de begroting van Jeugd en Gezin opgenomen doelstellingen uit het Beleidsprogramma 2007–2011 van het kabinet: «Samen leven, samen werken».

Pijler 4: Sociale samenhang	Beleidsartikel
Doelstelling 30: In 2011 worden jeugdigen en hun ouders snel en goed ondersteund.	2
Doelstelling 31: De wachttijden voor de geïndiceerde jeugdzorg blijven beperkt tot maximaal negen weken na indicatiestelling en kinderschermingsmaatregelen kunnen sneller worden ingezet.	3
Doelstelling 32: Bestrijding kindermishandeling door versterking van preventie, signalering en ingrijpen.	3
Pijler 5: Veiligheid, stabiliteit en respect	Beleidsartikel
Doelstelling 50: Een reductie van de criminaliteit van 25% in 2010 ten opzichte van 2002.	3

Budgettair totaalbeeld Jeugd en Gezin

Het kabinet heeft in deze kabinetsperiode extra middelen voor het Jeugd en Gezinbeleid uitgetrokken. Een deel van deze middelen is in de begroting 2008 voor Jeugd en Gezin aangewend. Daarnaast komt een deel van de gereserveerde middelen in de jaren 2009 en later beschikbaar. In de het verdiepingshoofdstuk is in de «Was-wordt»-tabel aangegeven welke programmabudgetten van de begrotingen van VWS, SZW, Justitie en OCW zijn overgeheveld naar de begroting van Jeugd en Gezin. In onderstaande tabel is het totaalbeeld gepresenteerd van de in de begroting voor het jaar 2008 aangewende intensiveringen.

Intensiveringen Jeugd- en Gezinsbeleid (x € miljoen)					
	2008	2009	2010	2011	2012
Uitgavenenveloppe Jeugd en Gezin	100	200	300	400	400
Aanwending Begroting 2008	- 70	- 95	- 120	- 145	- 145
Gemeentefonds	- 30	- 60	- 90	- 120	- 120
Intertemporele compensatie		40	2	- 42	
Indicatief beschikbaar vanaf 2009 e.v.	0	85	92	93	135
Veiligheidsenveloppe	3	11	20	20	20
Aanwending Begroting 2008	- 3	- 3	- 3	- 3	- 3
Indicatief beschikbaar vanaf 2009 e.v.	0	8	17	17	17
Lastenenveloppe Kinderen, jeugd en gezin	0	61	167	416	416
Aanwending Begroting 2008	0	- 61	- 167	- 416	- 416

Artikel 1 Gezin en inkomen

Algemene doelstelling	Gezinnen ontvangen een financiële tegemoetkoming in de kosten van het opvoeden en het onderhouden van kinderen.
Omschrijving van de samenhang in het beleid	De financiële tegemoetkoming in de kosten van kinderen bestaat uit kinderbijslag op grond van de Algemene Kinderbijslagwet (AKW) en een kindgebonden budget op grond van de Wet op het Kindgebonden budget. De AKW voorziet in een inkomensafhankelijke tegemoetkoming en de Wet op het Kindgebonden budget in een inkomensafhankelijke tegemoetkoming in de kosten van levensonderhoud van kinderen. De AKW en de Wet op het Kindgebonden Budget moeten in samenhang worden gezien, omdat zij gezamenlijk bijdragen tot een betere financiële uitgangspositie van gezinnen.
Verantwoordelijkheid	<p>Het kabinet zet verschillende instrumenten in die invloed hebben op de inkomenspositie van gezinnen. Onder de verantwoordelijkheid van de minister voor Jeugd en Gezin valt het verstrekken van een financiële tegemoetkoming aan gezinnen voor de kosten van het opvoeden en onderhouden van kinderen. Hieronder vallen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● de vormgeving van het stelsel van wet- en regelgeving ten aanzien van de financiële tegemoetkomingen voor gezinnen; ● het vaststellen van het niveau van de inkomensafhankelijke tegemoetkomingen op grond van de Algemene Kinderbijslagwet (AKW); ● het vaststellen van het niveau van de inkomensafhankelijke tegemoetkomingen op grond van de Wet op het Kindgebonden budget. <p>Binnen het kabinet is de minister van SZW verantwoordelijk voor de sturing en het toezicht op een rechtmatige, doelmatige en doeltreffende uitvoering van de AKW door de Sociale Verzekeringsbank. De minister van Financiën is verantwoordelijk voor de sturing en het toezicht op een rechtmatige, doelmatige en doeltreffende uitvoering van de Wet op het Kindgebonden budget en voor fiscale maatregelen die invloed kunnen hebben op het inkomen van gezinnen.</p>

Tabel budgettaire gevolgen van beleid (x € 1000)						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Verplichtingen	3 410 406	4 114 147	4 233 173	4 244 598	4 360 145	4 330 526
Uitgaven						
Programma-uitgaven:	3 410 406	4 114 147	4 233 173	4 244 598	4 360 145	4 330 526
1. Financiële tegemoetkoming in de kosten van kinderen	3 410 406	4 114 147	4 233 173	4 244 598	4 360 145	4 330 526
Wv. Algemene Kinderbijslagwet	3 343 329	3 366 025	3 329 854	3 052 079	3 019 437	2 989 626
Wv. Kindgebonden budget	67 077	748 122	903 319	1 192 519	1 340 708	1 340 900
Juridisch verplicht		4 114 147	4 233 173	4 244 598	4 360 145	4 330 526
Bestuurlijk gebonden		0	0	0	0	0

Tabel budgettaire gevolgen van beleid (x € 1000)						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Niet-juridisch verplicht of niet-bestuurlijk gebonden		0	0	0	0	0
Ontvangsten	272	272	272	272	272	272

Instrumenten

- Het verstrekken van een inkomensafhankelijke tegemoetkoming op grond van de AKW. De AKW voorziet in een tegemoetkoming die onafhankelijk is van het inkomen in een gezin. Hiermee wordt beoogd de inkomensverschillen tussen gezinnen met kinderen en gezinnen zonder kinderen te verkleinen. In de AKW wordt op geen enkele wijze een relatie gelegd met het inkomen van de ouders. Het biedt een tegemoetkoming in de kosten van het opvoeden en het onderhouden kinderen. Beoogd wordt de Tweede Kamer in 2008 een wetsvoorstel tot wijziging van de AKW te doen toekomen, waarin onder andere een aantal wijzigingen worden voorgesteld waarover tijdens een algemeen overleg d.d. 22 februari 2006 met de vaste commissie voor SZW van de Kamer is gesproken (Kamerstukken II, 2005/2006, 29 287, nr. 10). In het wetsvoorstel zal uit harmonisatieoogpunt onder andere worden voorgesteld om de huidige tijdbestedingsvoorwaarden die aan jongeren van 16 en 17 jaar worden gesteld, te vervangen door voorwaarden die nauw aansluiten bij de wijzigingen die onlangs in de Leerplichtwet zijn doorgevoerd.
- Het verstrekken van een inkomensafhankelijke tegemoetkoming op grond van de Wet op het Kindgebonden Budget. Er komt met ingang van 2008 een inkomensafhankelijk kindgebonden budget, waarin de huidige kinderkorting opgaat en waaraan per 1 januari 2009 gefaseerd additioneel budget wordt toegevoegd. In 2008 is dit een bedrag per huishouden, ongeacht het aantal kinderen in een huishouden. Vanaf 2009 komt er een tegemoetkoming per kind. Het kindgebonden budget biedt inkomensondersteuning specifiek gericht op huishoudens in de lagere inkomenssegmenten.

Het kabinet trekt in 2008 en de daaropvolgende jaren extra middelen uit voor het kindgebonden budget (onder andere € 416 miljoen uit de lastenveloppe Kinderen, jeugd en gezin in 2011). Het budget zal groeien tot € 1,3 miljard in 2011. De introductie van het kindgebonden budget in 2008 betekent dat de zogenoemde «verzilveringsproblematiek» die was verbonden aan de fiscale kinderkorting, eindelijk wordt opgelost. Voor alleenstaande ouders op minimumloonniveau betekent dit een inkomensvoordeel van circa 5%. In verband met de koopkrachtpositie van huishoudens met kinderen in de laagste inkomenscategorieën wordt voorts vanaf 2008 een bedrag van € 41 miljoen aan het kindgebonden budget toegevoegd. In latere jaren vindt een verdere groei van het budget plaats. Een beperkte overheveling van een deel van de AKW-middelen naar het kindgebonden budget en de integratie van een deel van de WTOS met het kindgebonden budget dragen met ingang van 2010 bij aan de stroomlijning van de regelingen en de gerichte inzet van de beschikbare middelen naar draagkracht. Het kindgebonden budget vormt daarmee de komende jaren een belangrijke pijler van het beleid gericht op de

financiële ondersteuning van gezinnen met kinderen, in het bijzonder de gezinnen met lagere en middeninkomens.

Overzicht begrotingsuitgaven (x € miljoen)

Instrument	2008
AKW	3 366
Kindgebonden budget	748

Meetbare gegevens bij de instrumenten				
Kengetallen	Waarde 2006	Waarde 2007	Waarde 2008	Waarde 2011
AKW				
Aantal telkinderen (x 1000)	3 519	3 498	3 499	3 433
Aantal gezinnen (x 1000)	1 930	1 925	1 934	1 925
Bron: SVB				
Kindgebonden budget				
Aantal huishoudens	–	–	1 022	i.o.
Bron: CPB				

Het verschil tussen het begrip telkinderen en het begrip werkelijke kinderen wordt veroorzaakt doordat voor een (uitwonend) kind tweevoudige kinderbijslag kan worden verstrekt.

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid				
	Onderzoeksonderwerp	AD	A. Start B. Afgerond	Vindplaats
Overig evaluatieonderzoek	Effect invoering fictieve onderhouds-bijdrage in de AKW	1	A: 1 januari 2007. B: 1 januari 2009.	Besluit 1 december 2006 Stb. 649.

Artikel 2 Gezond opgroeien

Algemene doelstelling	Kinderen groeien lichamelijk en geestelijk gezond op.
Omschrijving van de samenhang in het beleid	<p>Kinderen moeten gezond kunnen opgroeien in een veilige en kindvriendelijke omgeving.</p> <p>Het Coalitieakkoord geeft daarom onder meer aan dat laagdrempelige opgroei- en opvoedondersteuning in de buurt beschikbaar komt in de vorm van Centra voor Jeugd en Gezin (CJG). Deze centra zijn verder uitgewerkt in het beleidsprogramma «Alle kansen voor alle kinderen». CJG's zijn bestemd voor ouders, kinderen én jongeren als laagdrempelig centraal punt voor opgroei- en opvoedvragen, adequate en passende hulp en voor de coördinatie van hulp. De centra zijn nadrukkelijk niet alleen bestemd voor probleemgezinnen. Zij vormen voor professionals ook een centraal punt om vroegtijdig te kunnen signaleren. Daarbij is een onderdeel van het basismodel voor CJG's dat elk centrum een schakel maakt met de reeds bestaande Zorg- en Adviesteams bij scholen en de Bureaus Jeugdzorg.</p> <p>Door de introductie van het Elektronisch Kinddossier jeugdgezondheidszorg (EKD JGZ) krijgen zorgverleners een beter inzicht in de lichamelijke en psychosociale ontwikkeling van kinderen en jongeren. Hierdoor kunnen hulpverleners in de jeugdgezondheidszorg gemakkelijker kinderen met problemen opsporen en volgen. Verder kunnen JGZ-hulpverleners met het integrale EKD in de nabije toekomst snel, effectief en betrouwbaar gegevens aan elkaar overdragen en uitwisselen met andere medische hulpverleners. Vanuit het Elektronisch Kinddossier worden op termijn signalen over (risico)jongeren aan de Verwijsindex afgegeven.</p> <p>Gezond eten, niet roken, geen drugs gebruiken en geen alcohol drinken zijn belangrijk voor de gezondheid van kinderen. Gezond opgroeien is ook van belang om actief deel te kunnen nemen aan de samenleving. Via preventieprogramma's worden kinderen, jongeren en hun ouders geïnformeerd over de risico's van genotmiddelengebruik. Verder zal in 2008 aan de Kamer een nota over jeugd en preventie worden toegezonden.</p>
Verantwoordelijkheid	<p>Onder de verantwoordelijkheid van de minister voor Jeugd en Gezin valt het zorg dragen voor een kader waarbinnen kinderen in Nederland gezond kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige en maatschappelijk betrokken burgers. Onder deze verantwoordelijkheid vallen:</p> <ul style="list-style-type: none">• het faciliteren van gemeenten, zodat zij de komende jaren laagdrempelige voorzieningen voor ondersteuning bij het opgroeien, opvoeden en verzorgen van alle kinderen en jongeren (de Centra voor Jeugd en Gezin) kunnen realiseren. Hiermee worden de gemeenten ook gefaciliteerd in hun verantwoordelijkheden op het gebied van de jeugdgezondheidszorg in het kader van de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv) en het aandeel van het jeugdbeleid in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo);• het bevorderen van een gezonde leefstijl van kinderen en jongeren;• het bevorderen van de participatie van jongeren aan de maatschappij. <p>Als coördinerend bewindspersoon heb ik een bijzondere betrokkenheid bij maatschappelijke stages, die onder de verantwoordelijkheid van de staatssecretaris voor Voortgezet en Beroepsonderwijs (OCW) vallen. Deze betrokkenheid krijgt onder andere vorm via de relatie tussen de Tijdelijke</p>

subsidieregeling Vrijwilligerswerk voor en door jeugd en het plan van aanpak Maatschappelijke stages. Het voorzien in stageplekken en begeleiding vormt daarbij een speciaal aandachtspunt.

Externe factoren

Het uitvoeren van bovengenoemde punten is in belangrijke mate een verantwoordelijkheid van gemeenten, op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv). Zij ontvangen extra middelen en dragen ook zelf bij aan de doelstellingen via onder andere het accres van het Gemeentefonds. De rol van de gemeenten wordt in de komende jaren versterkt en vergroot. Het kabinet en de gemeenten hebben met het oog op de rol van de gemeenten een bestuursakkoord gesloten waarin onder andere is vastgelegd dat de vorming van de Centra voor Jeugd en Gezin onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten valt.

Jongeren hebben zelf een verantwoordelijkheid om een actieve maatschappelijke rol te pakken. Het bewerkstelligen van jongerenparticipatie is een verantwoordelijkheid van provincies en gemeenten. Jongeren moeten gemeenten weten te vinden maar andersom geldt hetzelfde: gemeenten moeten lokale jongeren(organisaties) weten te vinden en hen ook daadwerkelijk aanspreken en bij beleidsvorming en -voorbereiding betrekken.

Meetbare gegevens bij de algemene doelstelling				
Indicatoren	Waarde 2006	Basiswaarde 2007	Streefwaarde 2008	Streefwaarde 2011
% Jongeren met een gezonde leefstijl	–	i.o.	i.o.	i.o.

Bron: Jeugdmonitor

Tabel budgettaire gevolgen van beleid							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Verplichtingen		70 019	278 811	314 728	336 510	359 611	359 611
Uitgaven							
Programma-uitgaven:		271 492	279 422	315 083	336 880	359 611	359 611
1. Kinderen en hun ouders/verzorgers krijgen laagdrempelige ondersteuning bij het opgroeien, opvoeden en verzorgen.		262 168	269 154	307 122	329 467	354 467	354 467
Juridisch verplicht			28 923	21 445	21 445	21 445	21 445
Bestuurlijk gebonden			238 731	284 177	307 522	332 522	332 522
Niet-juridisch verplicht of niet-bestuurlijk gebonden			1 500	1 500	500	500	500
2. Kinderen hebben een gezonde leefstijl en zijn actief en positief betrokken bij hun leefomgeving.		9 324	10 268	7 961	7 413	5 144	5 144

Tabel budgettaire gevolgen van beleid							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Juridisch verplicht			3 648	1 286	738	369	369
Bestuurlijk gebonden			6 620	6 675	6 675	4 775	4 775
Niet-juridisch verplicht of niet-bestuurlijk gebonden			0	0	0	0	0
Ontvangsten		1 545	1 545	1 545	1 545	1 545	1 545

Het bedrag van € 1,5 miljoen in 2008 bij operationele doelstelling 2.1 dat «niet-juridisch verplicht of niet-bestuurlijk gebonden» is, betreft implementatiekosten van het beleidsprogramma «Alle kansen voor alle kinderen».

Operationele doelstellingen

Operationele doelstelling 2.1	Kinderen en hun ouders/verzorgers krijgen laagdrempelige ondersteuning bij het opgroeien, opvoeden en verzorgen.
Motivering	Ouders/verzorgers zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding en verzorging van hun kinderen. Als een gezin ondersteuning nodig heeft bij de opvoeding, kunnen ouders in eerste instantie een beroep doen op de sociale omgeving. De overheid komt in beeld op het moment dat een gezin en de sociale omgeving onvoldoende in staat blijken de opvoedingsvragen te kunnen beantwoorden, de problemen het hoofd te bieden en/of wanneer de gezondheid of veiligheid van het kind in het geding is.
Instrumenten	<p>Het wettelijke kader voor het jeugd- en gezinsbeleid in dit beleidsartikel wordt gevormd door de Wet op de maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv). De gemeenten hebben op grond van deze wetten al de verantwoordelijkheid voor het preventief jeugdbeleid (Wmo) en het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg (Wcpv). Het kabinet zet onder andere, ter specifieke invulling van dit kader, de onderstaande instrumenten in:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) zijn laagdrempelige en herkenbare centra waar ouders, kinderen en jongeren terecht kunnen met vragen over gezondheid, opgroeien en opvoeden. De CJG's bieden, na signalering van (zwaardere) problematiek, tevens eerste lichte hulp en krijgen de coördinatie om te komen tot een integraal plan van aanpak («Eén gezin, één plan»). Diverse instanties worden daarvoor in het CJG samengebracht. De jeugdzorg vormt de kern van de CJG's. In 2008 is voor de CJG's € 25 miljoen extra beschikbaar, waarvan € 4 miljoen invoeringskosten. In het kader van het oprichten van de CJG's ontvangen de gemeenten € 200 miljoen in 2008 (de TRSU jeugdgezondheidszorg, de uitkering preventief jeugdbeleid/motie Verhagen). Daarnaast ontvangen de gemeenten € 15 miljoen voor de Impuls Opvoedondersteuning en vanaf 2009 voor Opvoeden in de buurt. Met de gemeenten is afgesproken dat zij naast deze middelen in 2008 zelf € 25 miljoen bijdragen aan het realiseren van de CJG's; ● een landelijk systeem voor de digitalisering van de huidige papieren

dossiers in de jeugdgezondheidszorg (het Elektronisch Kinddossier Jeugdgezondheidszorg). Voor invoering van het EKD en de Verwijsindex is, via het Gemeentefonds, een bedrag gereserveerd van € 5 miljoen in 2008, oplopend tot € 20 miljoen in 2011 en later;

- binnen de jeugdgezondheidszorg en de Centra voor Jeugd en Gezin moet zoveel mogelijk uniform en op basis van bewezen effectieve interventies worden gewerkt. Het programma «Jeugd» en het programma «Standaard Jeugdgezondheidszorg» die via ZonMw plaatsvinden, dragen ertoe bij dat richtlijnen, instrumenten en interventies ontwikkeld worden voor gebruik binnen de JGZ en CJG's. Hiervoor is in 2008 € 1 miljoen en vanaf 2009 € 2 miljoen beschikbaar;
- de Zorg- en Adviesteams (ZAT's) zijn multidisciplinaire netwerken die bijdragen aan tijdige signalering, een goede informatie-uitwisseling tussen voorzieningen waarborgen en bewerkstelligen dat geen vrijblijvende afspraken worden gemaakt over de juiste zorg voor een kind;
- de Helpdesk Privacy Jeugd en Gezin ondersteunt in 2008 uitvoeringsinstanties bij de beantwoording van privacyvragen die zich voordoen in het kader van gegevensuitwisseling.

Naast bovenstaande instrumenten is vermelding van de subsidie aan Censis (Centrale Stichting van Internaten voor Schippers- en Kermisjeugd) van belang voor de opvang en verzorging voor minderjarige kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten voor zover deze vorm van opvang in verband met de aard van het beroep van de ouders nodig is. Per feitelijk geplaatst kind wordt per peildatum een normbedrag verstrekt. Hiervoor is in 2008 € 22 miljoen beschikbaar.

Overzicht begrotingsuitgaven (x miljoen)

Instrument	2008
Centra voor Jeugd en Gezin:	
Wv. TRSU Jeugdgezondheidszorg	190
Wv. Brede Doeluitkering	21
Wv. Invoering	4
Wv. Opvoedimpuls	15
Wv. Preventief Jeugdbeleid/Motie Verhagen	10
Schippersinternaten	22
Diversen	7

Meetbare gegevens

Indicatoren	Waarde	Streefwaarde	Streefwaarde
	2007	2008	2011
	Basiswaarde		
% gemeenten dat bereikt wordt met een CJG	5%	10%	100%
% gemeenten dat gebruik maakt van het landelijk EKD	–	100%	100%
% Zorg- en Adviesteams voor alle schoolgaande leeftijdsgroepen	i.o.	i.o.	100%

Bij de invoering van het EKD is uitgegaan van het implementatietraject zoals dat ten grondslag ligt aan het beleidsprogramma «Alle kansen voor alle kinderen». Eventuele aanpassingen van het daarin beoogde implementatietraject leiden tot aanpassing van de streefwaarden.

Kinderen hebben een gezonde leefstijl en zijn actief en positief betrokken bij hun leefomgeving.

Motivering

De Nederlandse jeugd drinkt te veel en op te jonge leeftijd. Het aantal alcoholvergiftigingen onder kinderen neemt verontrustend toe. Jongeren eten te veel en ongezond. Ook het drugsgebruik onder jongeren brengt grote risico's met zich mee. In het Coalitieakkoord staat dat er een krachtig preventiebeleid zal worden gevoerd. De basis voor het voeren van een krachtig ontmoedigingsbeleid ligt in het informeren van jongeren en hun ouders over de risico's van genotmiddelen onder meer door middel van specifiek op jongeren gerichte campagnes. De bestaande preventie moet worden vernieuwd. Daarbij worden de onderwerpen alcohol, drugs (en tabak), goede voeding en overgewicht beter in samenhang behandeld. Er komen pilotprojecten met intensieve controle van leeftijdsgrenzen door gemeenten en politie. Gemeenten worden daarbij in staat gesteld op basis van eigen afwegingen de leeftijdsgrens rond de verkoop van alcohol te verhogen van 16 naar 18 jaar.

Jongeren in Nederland moeten in staat zijn om mee te denken, mee te beslissen en vooral mee te doen. Volwassenen kunnen zich niet altijd in de leefwereld van jongeren verplaatsen. Daarom dient zoveel mogelijk gebruik gemaakt te worden van de kracht van jongeren om andere jongeren te stimuleren en te motiveren dat een gezonde levensstijl en, waar nodig, hen aan te spreken.

Instrumenten

Het kabinet zet voor de bevordering van de gezonde leefstijl en de participatie van jongeren onder andere de onderstaande instrumenten in:

- Voor de campagne Alcohol en Opvoeding is € 1,5 miljoen beschikbaar. Deze campagne richt zich op de ouders en opvoeders van jongeren. Belangrijke factoren in de alcoholconsumptie onder jongeren blijken namelijk de ouders en hun houding en gedrag ten opzichte van alcohol te zijn. De campagne heeft als doel dat ouders en opvoeders het alcoholgebruik van hun kinderen in ieder geval tot hun zestiende jaar uitstellen. De opvoedondersteuning die wordt aangeboden zal ook via de Centra voor Jeugd en Gezin worden verstrekt.
- De interventie www.hallowereld.nl is het eerste grote landelijke publiek-private preventieproject dat via het internet jonge gezinnen ondersteunt bij de opvoeding van hun kind(eren) gericht op een gezonde leefstijl. Het gaat hier om een samenwerking tussen VWS, de stichting Hallo Wereld en zes gezondheidsbevorderende instellingen. In 2006 heeft de minister van VWS het startschot gegeven voor de landelijke introductie van Hallo Wereld. Het betrof hier de eerste fase: de periode tot en met de bevalling. Vanaf 1 september 2007 begint een volgende fase. Deelnemers ontvangen informatie afgestemd op het eerste en tweede levensjaar van het kind. Voor 2008 is de bijdrage aan deze interventie € 0,4 miljoen.
- In 2008 wordt een nota over jeugd en preventie aan de Kamer aangeboden waarin vanuit een samenhangende visie maatregelen, gericht op bevordering van een gezonde leefstijl bij kinderen en jongeren, worden beschreven.
- Het stimuleren van jongeren tot vrijwilligerswerk, door de Tijdelijke subsidieregeling Vrijwilligerswerk voor en door jeugd. Hiervoor is in 2008 € 2,4 miljoen beschikbaar. Hierbij wordt een relatie gelegd met de uitvoering van het plan van aanpak Maatschappelijke stages.

- Het stimuleren dat jongeren politiek en maatschappelijk meer gaan participeren. De minister voor Jeugd en Gezin zal jaarlijks een prijs uitreiken aan de gemeente die het beste initiatief heeft om jeugdparticipatie te bevorderen.

Overzicht begrotingsuitgaven (x € miljoen)

Instrument	2008
Gezonde leefstijl	8
Vrijwilligersregeling voor en door jeugd	2

Meetbare gegevens

Indicatoren	Waarde 2007	Streefwaarde 2008	Streefwaarde 2011
	Basiswaarde		
% gemeenten met een vorm van jongereninspraak	i.o.	i.o.	100%

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

	Onderzoeksonderwerp	AD of OD	A. Start B. Afgerond	Vindplaats
Beleidsdoorlichting	Evaluatie JGZ 2006	2.1	A: mei 2006 B: november 2006	
Effectenonderzoek ex post	Uitvoering van motie Soutendijk	2.1	A: oktober 2005 B: november 2006	http://www.minvws.nl/kamerstukken/djb/2006/evaluatie-wet-op-de-jeugdzorg-en-ibo-jeugdbeleid.asp
Overig evaluatieonderzoek	Evaluatie pilot Zorg- en Adviesteams	2.1	A: medio 2008. B: eind 2008.	

Artikel 3 Zorg en bescherming

Algemene doelstelling	Kinderen die ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd, krijgen zorg en worden, indien nodig, in bescherming genomen, zodat zij veilig kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige burgers.
Omschrijving van de samenhang in het beleid	<p>Wanneer ondanks de preventieve jeugdzorg en de jeugdgezondheidszorg ernstige opgroei- en opvoedproblemen bij jeugdigen optreden, is jeugdzorg aan de orde. De jeugdzorg omvat provinciaal gefinancierde zorg, de jeugdgerelateerde geestelijke gezondheidszorg, zorg voor licht verstandelijk gehandicapte jeugdigen en, tot het moment van het volledig realiseren van de capaciteit voor de gesloten jeugdzorg, civiele plaatsingen in justitiële jeugdinrichtingen.</p> <p>Het Bureau Jeugdzorg is er zowel voor ouders en jeugdigen die zelf om hulp vragen, als voor de bescherming van jeugdigen die niet om hulp (kunnen) vragen. Dergelijke maatregelen van jeugdbescherming, te weten voogdij en gezinsvoogdij, zijn niet vrijblijvend maar beperken het gezag van de ouders op grond van een rechterlijke uitspraak. De Raad voor de Kinderbescherming geeft advies aan de kinderrechter over een te nemen kinderbeschermingsmaatregel. Het Bureau Jeugdzorg voert de maatregel uit. Hierbij is Nidos aangewezen als voogdij-instelling voor de alleenstaande minderjarige vreemdelingen.</p> <p>In dit spectrum past ook de aanpak van jongeren zonder zicht op opleiding of baan die met de gebruikelijke instrumenten niet worden bereikt. Het kabinet wil voor deze groep jongeren perspectief bieden door de landelijke invoering van campussen die gericht zijn op scholing en/of arbeidstoeleiding.</p> <p>Het Rijk is verantwoordelijk voor het toezicht, dat wordt uitgevoerd door de Inspectie Jeugdzorg (IJZ). De IJZ is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het onafhankelijk toezicht op de jeugdzorg.</p> <p>Ongeveer twee procent van de kinderen in Nederland maakt gebruik van de geestelijke gezondheidszorg. Het geld dat hiermee gemoeid is, valt onder de premie-uitgaven voor de geneeskundige geestelijke gezondheidszorg, die worden geraamd en verantwoord op de VWS-begroting 2008. Van de totale premie-uitgaven voor geestelijke gezondheidszorg is circa 10 procent toewijsbaar aan de zorg voor kinderen en jeugdigen wat neerkomt op ca. € 0,4 miljard waarin de kosten voor onder andere kapitaallasten en uitgaven aan zorg door vrijgevestigde ggz-aanbieders niet zijn meegenomen. Met ingang van 2008 valt de kortdurende jeugd-ggz onder de Zorgverzekeringswet.</p> <p>De middelen voor zorg aan licht verstandelijk gehandicapten jeugdigen (jeugd-lvg) behoren tot de premie-uitgaven voor gehandicaptenzorg die worden verantwoord op de begroting van VWS. Circa 5 procent van de uitgaven voor de gehandicaptenzorg is toewijsbaar aan de zorg voor jeugdige licht verstandelijk gehandicapten wat neerkomt op ca. € 0,2 miljard.</p>
Verantwoordelijkheid	Onder de verantwoordelijkheid van de minister voor Jeugd en Gezin valt het zorg dragen voor een stelsel dat ertoe bijdraagt dat kinderen die ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd, zorg krijgen en indien nodig in bescherming worden genomen. Dit moet ertoe leiden dat deze kinderen veilig kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige burgers. Onder deze verantwoordelijkheid vallen:

- het stimuleren van een integrale jeugd- en gezinsketen mét adequate doorzettingsmacht en zónder vrijblijvendheid. Hierdoor zijn provincies, lokale en landelijke organisaties, Bureau Jeugdzorg, zorgverzekeraars en zorgaanbieders in staat hun verantwoordelijkheden waar te kunnen maken;
- perspectief bieden aan jongeren zonder zicht op opleiding of baan, die met de gebruikelijke instrumenten niet bereikt worden. Hiertoe worden campussen ingevoerd, die gericht zijn op scholing en/of arbeidstoeleiding;
- het zorg dragen voor een toegankelijk, passend en samenhangend zorgaanbod voor kinderen met ernstige opgroei- en opvoedproblemen, met psychiatrische problemen en lichtverstandelijk gehandicapte kinderen en hun ouders of verzorgers;
- het voorzien in een effectieve aanpak van kindermishandeling en een systeem van jeugdbeschermingsmaatregelen;
- het mogelijk maken van de voogdij van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV's);
- het toezicht houden op de kwaliteit van de jeugdzorg (door de Inspectie Jeugdzorg).

Binnen het kabinet is de minister van Justitie primair verantwoordelijk voor het beleid inzake de aanpak van jeugdcriminaliteit, de interlandelijke adoptie, internationale kinderontvoering en huiselijk geweld.

Externe factoren

Het uitvoeren van bovengenoemde punten is in belangrijke mate een verantwoordelijkheid van provincies. Zij zijn op grond van de Wet op de jeugdzorg verantwoordelijk voor de kwaliteit, de planning en financiering van de jeugdzorg in hun regio. Zij moeten zorgen voor voldoende zorgaanbod om invulling te geven aan het recht op jeugdzorg en zorgen voor een goed functionerend Bureau Jeugdzorg.

Meetbare gegevens bij de algemene doelstelling				
Indicatoren	Waarde 2006	Basiswaarde 2007	Streefwaarde 2008	Streefwaarde 2011
% jongeren in een risicogroep	–	i.o.	i.o.	i.o.
Bron: Jeugdmonitor				

Tabel budgettaire gevolgen van beleid in € 1000							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Verplichtingen		1 432 590	1 429 125	1 368 143	1 362 864	1 363 017	1 362 758
Uitgaven							
Programma-uitgaven:		1 390 081	1 443 278	1 368 143	1 362 864	1 363 017	1 362 758
1. Tijdig effectieve hulp bij een zorgaanbieder		1 095 014	1 134 518	1 089 113	1 090 126	1 089 078	1 088 913
Juridisch verplicht			967 547	943 763	943 763	943 763	943 763
Bestuurlijk gebonden			163 971	142 350	143 363	142 315	142 150
Niet-juridisch verplicht of niet-bestuurlijk gebonden			3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
2. Snelle inzet van de meest adequate dwangmiddelen		295 067	304 410	275 280	269 438	270 939	270 845
Juridisch verplicht			272 154	260 207	253 322	253 302	253 302
Bestuurlijk gebonden			32 256	15 073	16 116	17 637	17 543
Niet-juridisch verplicht of niet-bestuurlijk gebonden			0	0	0	0	0
3. Campussen		0	4 350	3 750	3 300	3 000	3 000
Juridisch verplicht			1 350	750	300	0	0
Bestuurlijk gebonden			0	0	0	0	0
Niet-juridisch verplicht of niet-bestuurlijk gebonden			3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Ontvangsten		14 840	19 698	19 698	19 698	19 698	19 698

De bedragen onder «niet-juridisch verplicht of niet-bestuurlijk gebonden» zijn bij operationele doelstelling 3.1: «Tijdig effectieve hulp bij een zorgaanbieder» bestemd voor voortzetting van het Integraal Toezicht Jeugdzorg (waarin 5 inspecties op lokaal niveau de ketensamenwerking onderzoeken van instanties die zich met jeugd bezighouden) en om het hoofd te bieden aan extra werk bij de Inspectie Jeugdzorg als gevolg van de meldingsplicht op grond van de Wet op de jeugdzorg, de capaciteitsuitbreiding van civielrechtelijke plaatsingen e.d. en voor de problematiek van ongewenst zwangere tieners.

De bedragen onder «niet-juridisch verplicht of niet-bestuurlijk gebonden» zijn bij operationele doelstelling 3.3: «Campussen» bestemd voor de invoering van campussen met het oog op jongeren die aan de kant staan door gebrek aan opleiding en werkervaring.

Naast de in deze begroting gepresenteerde intensiveringen, heeft het kabinet voor de jaren 2009 en verder een bedrag gereserveerd van € 93

miljoen in 2009, oplopend tot € 110 miljoen in 2011. Met deze indicatief gereserveerde middelen wordt beoogd dat de beleidsintensiveringen op het terrein van zorg en bescherming na 2008 (waaronder de wachtlijstproblematiek in de jeugdzorg, verlenging en verruiming van de ondertoezichtstelling, de Deltaplanmethode en de campussen) structureel beschikbaar blijven. De in de tabel «Meetbare gegevens» opgenomen streefwaarden geven de ambitie van het kabinet weer met inbegrip van de indicatief gereserveerde middelen.

Operationele doelstellingen

Operationele doelstelling 3.1	Kinderen met ernstige opgroei- en opvoedproblemen en hun ouders/verzorgers krijgen op tijd effectieve hulp bij een zorgaanbieder.
Motivering	Soms zijn de problemen bij het opgroeien, opvoeden en verzorgen zo ernstig dat de sociale netwerken of de lokale voorzieningen geen toereikende zorg kunnen bieden. Dan kunnen kinderen en jongeren die ernstig worden bedreigd in hun ontwikkeling en hun ouders/verzorgers een beroep doen op de jeugdzorg. Zij moeten hierbij een goede toegang hebben tot de aangewezen zorgvoorzieningen en zij moeten kunnen rekenen op zorg die is toegesneden op de specifieke hulpvraag en die tijdig, professioneel en adequaat wordt geleverd.
Instrumenten	Het wettelijke kader voor het jeugd- en gezinsbeleid in dit beleidsartikel wordt gevormd door de Wet op de jeugdzorg en de, thans in de Eerste Kamer voorliggende, Wet gesloten jeugdzorg. Het kabinet zet hiertoe onder andere, ter specifieke invulling van dit kader, de onderstaande instrumenten in:
Snelle en effectieve hulp voor jeugd en gezin	<ul style="list-style-type: none">• Aanpakken van wacht- en doorlooptijden. De provincies en grootstedelijke regio's ontvangen hiertoe een doeluitkering voor de uitvoering van de Wet op de jeugdzorg. Hiermee zijn zij in staat het Bureau Jeugdzorg in stand te houden en zorgaanbod in te kopen voor kinderen met een jeugdzorgindicatie. Het kabinet heeft de sector gevraagd de maximale wachttijden voor de geïndiceerde jeugdzorg, die nu maximaal negen weken is, tegen het licht te houden en nieuwe normen te stellen. De totale doeluitkering in 2008 bedraagt ca. € 1,25 miljard (inclusief de uitvoering van de gezinsvoogdij);• Onderzoeken of uitbreiding van het harmoniseren van de indicatiestellingen mogelijk en wettelijke waarborging noodzakelijk is. Hierbij wordt gedacht aan de afspraken die indicatieorganen maken over signalering van gecombineerde zorgvragen, trajectbegeleiding, informatie-uitwisseling, consultatie, kennismanagement en kwaliteitsborging;• Het terugdringen van de netto-uitvraag van verantwoordingsinformatie door het Rijk aan gemeenten en provincies heeft tot doel dat er in 2011 25 procent minder netto-uitvraag is.• Vóór de begrotingsbehandeling van Jeugd en Gezin ontvangt de Kamer een plan van aanpak inzake het terugdringen van de bureaucratie in de Jeugdzorg.
Kindermishandeling aanpakken	<ul style="list-style-type: none">• Kindermishandeling voorkomen, signaleren, stoppen en de schade voor het mishandelde kind beperken. Hiervoor wordt onder andere een nieuwe manier van werken ingevoerd (de RAAK-aanpak), die in 2011 volledig geïmplementeerd zal zijn. Het is een regionale aanpak, waarbij (gezamenlijke) training en scholing, gekoppeld aan de implementatie van één meldcode kindermishandeling met training en scholing in de

toepassing van deze meldcode voor beroepskrachten die met kinderen werken. Er wordt een landelijke structuur opgezet om te voorzien in de ondersteuning van de regio's bij het invoeren van de RAAK-aanpak. Er wordt aansluiting gezocht bij de ontwikkeling van de Centra voor Jeugd en Gezin. Bij de ontwikkeling van de CJG's wordt de opvoedondersteuning ter hand genomen.

Kwaliteitsverbetering en innovatie in de jeugdzorg

- Het starten in 2008 van een periodieke publiekscampagne. Ook worden alle beroepskrachten die met kinderen werken voorgelicht over de handreiking voor de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld en de uitwisseling van informatie. Om ervoor te zorgen dat gesignaleerde en gemelde (vermoedens van) kindermishandeling snel worden opgepakt worden de doorlooptijden van de onderzoeken bij de Advies- en Meldpunten Kindermishandeling (AMK) verder teruggebracht en is er aandacht voor de samenwerking tussen de AMK's en de Raad voor de Kinderbescherming in het kader van het programma Beter Beschermd.
- Mogelijk maken dat zorgwekkende signalen over risicojongeren door middel van de Verwijsindex Risicojongeren (VIR) bij elkaar gebracht worden. Met ingang van 2009 brengt de VIR instellingen uit de sectoren (jeugd)zorg, jeugdgezondheidszorg, onderwijs, werk en inkomen en justitie, die risico's bij een jeugdige signaleren bij elkaar. De VIR bevat geen inhoudelijke informatie, maar geeft een tweede melder de contactgegevens van de vorige melder, waarna contact tussen beiden behoort plaats te vinden. Hierdoor kunnen de verschillende melders met elkaar in contact treden. De VIR sluit aan bij de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het preventief jeugdbeleid in het kader van de Wmo en wordt in 2008 voorbereid en in 2009 ingevoerd. Met invoering van de VIR en het EKD is een bedrag gemoeid van € 5 miljoen in 2008, oplopend tot € 20 miljoen in 2011 en later;
- Realiseren van nieuw (intersectoraal) zorgaanbod op grond van de Wet gesloten jeugdzorg. Dit zorgaanbod is bedoeld voor jongeren met ernstige gedragsproblemen die voorheen op civielrechtelijke titel in een justitiële jeugdinrichting werden geplaatst. Het komt op twee manieren tot stand, te weten: door de ontwikkeling van nieuw zorgaanbod en door de overheveling van (delen van) vijf justitiële jeugdinrichtingen van het ministerie van Justitie naar Jeugd en Gezin. In totaal is hiermee ca. € 85 miljoen gemoeid;
- Ondersteunen van de beroepsverenigingen (NIP, NVO, NVMW, Phorza), de MOgroep, de HBO-raad en het Landelijk Cliëntenforum Jeugdzorg bij het uitvoeren van het gezamenlijk actieplan «Professionalisering». Het actieplan kent vier pijlers: verhelderen beroepsstructuur, verbeteren opleidingen, versterken beroepsverenigingen en tuchtrecht. In de periode 2007–2010 wordt dit ondersteund met € 1 miljoen;
- Ondersteunen door Nederlands Jeugdinstituut (NJI) van professionals die zorg bieden aan kinderen en gezinnen met kennis over de effectiviteit van instrumenten en interventies. Het NJI heeft tot doel de kennis rond jeugd- en opvoedingsvraagstukken te verzamelen, verrijken, valideren en verspreiden. Hiervoor is in 2008 € 4 miljoen beschikbaar.
- Integraal toezicht Jeugdzaken (ITJ) is een van de Operatie Jongprojecten en is gericht op het toezicht op de keten van voorzieningen voor jeugdigen van 0 tot 23 jaar. ITJ is een belangrijk instrument voor de minister voor Jeugd en Gezin om toezicht te houden op de uitvoering van het beleidsprogramma «Alle kansen voor alle kinderen»

(o.a. het in de praktijk brengen van «één gezin, één plan»). ITJ is een samenwerkingsverband van de inspectie jeugdzorg, onderwijs, gezondheidszorg, openbare orde en veiligheid en werk en inkomen.

Overzicht begrotingsuitgaven (x € miljoen)

Instrument	2008
Doeluitkering jeugdzorgaanbod	865
Doeluitkering bureaus jeugdzorg	168
Realisering gesloten zorgaanbod	85
Aanpak kindermishandeling	5
Nationaal Jeugdinstituut (NJI)	4
Actieplan «Professionalisering»	1
Diversen	7

Meetbare gegevens

Indicatoren	Waarde 2007 Basiswaarde	Streefwaarde 2008	Streefwaarde 2011
% vermindering netto-uitvraag verantwoordingsinformatie	0%	5%	25%
Invoering Verwijsindex	0%	0%	100%
Aantal regio's (combinatie van gemeenten) dat met de RAAK-aanpak werkt	4	4	i.o.
Doorlooptijd AMK-onderzoek (weken)	< 13	< 13	i.o.
Wachttijd geïndiceerde Jeugdzorg (weken)	9	< 9	< 9

T.a.v. de doorlooptijd van een AMK-onderzoek: de tweede helft van 2007 wordt benut om tot nieuwe afspraken te komen over de wettelijke norm voor de doorlooptijd van een AMK-onderzoek. Vervolgens wordt het uitvoeringsbesluit gewijzigd. De huidige norm is gebaseerd op artikel 54 lid 2 van het Uitvoeringsbesluit Wet op de jeugdzorg.

Operationele doelstelling 3.2

Snelle inzet van de meest adequate dwangmiddelen om hulp op gang te brengen indien dit niet op vrijwillige basis kan en kinderen in hun opvoeding en ontwikkeling ernstig worden bedreigd.

Motivering

Ouders en jongeren die hulp nodig hebben, kunnen daar zelf om vragen bij de instanties voor vrijwillige hulpverlening. Niet alle kinderen en ouders zijn echter in staat of bereid om vrijwillig hulp te zoeken of te accepteren. Als de situatie waarin kinderen zich bevinden bedreigend is (of kan worden) voor de opvoeding en ontwikkeling, moet de overheid overwegen of de noodzakelijke hulp met inzet van een dwangmiddel, in het belang van het kind, alsnog op gang moet worden gebracht. Dwangmiddelen bieden die mogelijkheid. Vanzelfsprekend moet het meest geëigende dwangmiddel in iedere situatie worden gebruikt: een ondertoezichtstelling (al dan niet met een uithuisplaatsing) of een ontneming van het gezag (gevolgd door voogdij). Om ervoor te zorgen dat, in het belang van de jongere, de juiste maatregel zo snel mogelijk beschikbaar is en vervolgens adequaat wordt uitgevoerd, worden diverse acties in gang gezet.

Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op de jeugdzorg vormen het wettelijke kader voor het jeugdbeschermingsbeleid. Het kabinet zet hiertoe onder andere, ter specifieke invulling van dit kader, onderstaande instrumenten in:

- in 2008 starten van onderzoek van de wenselijkheid en mogelijkheden voor hulpaanbod in het gedwongen kader voor jongeren van 18 jaar en ouder, omdat het vaak omwenselijk wordt gevonden dat als gevolg van de meerderjarigheidsgrens de gedwongen hulpverlening thans met 18 jaar moet worden gestopt;
- het starten van de landelijke invoering van een nieuwe werkwijze voor het afhandelen van potentieel beschermwaardige zaken. De doorlooptijden voor besluitvorming over inzet van jeugdbescherming bedraagt thans gemiddeld 320 dagen (BJZ/AMK, Raad voor de Kinderbescherming en kinderrechter) en wordt teruggebracht tot een nader te bepalen normtijd die voortvloeit uit proefprojecten;
- ter ondersteuning van de samenwerking in de jeugdbeschermingsketen is in 2007 een plan ontwikkeld om de informatie-uitwisseling tussen de partners te vergemakkelijken dat per eind 2009 is uitgevoerd;
- het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van de gezinsvoogdij door middel van de Deltaplanmethode en een lagere case load per gezinsvoogdijwerker. Eind 2008 werkt iedere gezinsvoogdijwerker volgens deze nieuwe werkwijze en met een lagere case load;
- ontwikkelen en uitproberen van een nieuwe methode ter verbetering van de kwaliteit van de uitvoering van de voogdij voor respectievelijk de Bureaus Jeugdzorg en Nidos;
- indienen van een wetsvoorstel voor wijziging van de kindbeschermingswetgeving (boek 1 Burgerlijk Wetboek) bij de Tweede Kamer. Met het voorstel stelt het kabinet het belang van het kind centraal en beoogt het meer maatwerk voor de praktijksituaties waarin een kindbeschermingsmaatregel aangewezen is.

Overzicht begrotingsuitgaven (x € miljoen)

Instrument	2008
Doeluitkering Bureaus Jeugdzorg	211
Voogdij AMV	7
Opvang AMV	11
LBIO	4
Raad voor de Kinderbescherming	69
Diversen	2

Meetbare gegevens

Indicatoren	Realisatie 2006 Basiswaarde	Streefwaarde 2008	Streefwaarde 2011
Case load per FTE gezinsvoogd	17,5	15	15
Percentage maatregelen met een doorlooptijd vanaf de uitspraak van de rechter tot de mededeling aan de jeugdige binnen de norm (5 werkdagen)	87%	100%	100%
Percentage maatregelen met een doorlooptijd vanaf het moment dat de gezinsvoogdijwerker aan het gezin is toegevoegd totdat het plan van aanpak is opgesteld binnen de norm (30 werkdagen)	33%	70%	95%
Doorlooptijd besluitvorming jeugdbeschermingsmaatregel	i.o.	i.o.	i.o.

De case load per FTE gezinsvoogd betreft een gemiddelde waarde zoals gemeten ultimo van een kalenderjaar (conform het Convenant Verlaging case load gezinsvoogdij).

T.a.v. de doorlooptijd besluitvorming jeugdbeschermingsmaatregel: eind 2007 of begin 2008 wordt de nieuwe werkwijze voor het afhandelen van beschermwaardige zaken (bestuurlijk) vastgesteld. Onderdeel van deze vaststelling is (a) de bepaling van normtijden en (b) het regelen van de registratie van de normtijden. Deze indicator wordt in de begroting 2009 operationeel.

Kengetallen	Waarde 2005	Waarde 2006	Waarde 2007	Waarde 2008
Aantal instroom voogdij	828	935	920	750
Aantal instroom voorlopige voogdij	607	377	350	350
Aantal instroom ondertoezichtstelling	7 512	8 303	8 900	8 100

De geraamde daling van de instroom OTS berust op de verwachting dat na een jarenlange stijging van het aantal zaken het niveau geleidelijk weer zal dalen tot het niveau van 2005. De verwachting is mede gebaseerd op de inzet van het kabinet om problematische situaties in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken.

Operationele doelstelling 3.3

Jongeren die (om andere redenen dan ziekte of verzorging) niet naar school gaan, geen baan hebben en ook niet op zoek zijn naar werk of scholing, krijgen een intensief scholingstraject, dat hen weer terug kan leiden naar werk of opleiding.

Motivering

Er zijn teveel jongeren die aan de kant staan. Het gaat dan vooral om jongeren die niet in een leertraject zitten, niet werken en dreigen af te glijden. Het is van belang maatregelen te treffen om te voorkomen dat deze jongeren hun toekomst vergooien door gebrek aan diploma's of werkervaring. De afstand tot de arbeidsmarkt mag niet te groot worden. Het primaire doel is dat elke jongere die kan leren of werken (al dan niet in combinatie), dit ook daadwerkelijk doet. Daarnaast is ook een doelstelling van de campussen om een bijdrage te leveren aan het kabinetsbeleid ten aanzien van veiligheid om de jeugdcriminaliteit met 10 procent te verminderen. Met de campussen kan bijvoorbeeld worden voorkomen dat jongeren die lichte vergrijpen hebben gepleegd, (verder) afglijden naar de criminaliteit.

Instrumenten

Aan jongeren zonder zicht op opleiding of baan die met de gebruikelijke instrumenten niet bereikt worden, wil het kabinet perspectief bieden door de landelijke invoering van campussen die gericht zijn op scholing en/of arbeidstoeliding.

Vanuit de veiligheidsenveloppe is voor de periode 2009 tot en met 2011 een indicatieve reeks gereserveerd bovenop het bedrag van € 3 miljoen uit 2008. Het betreft een bedrag van € 8 miljoen in 2009 oplopend tot € 17 miljoen in 2011. In de tabel «Meetbare gegevens» zijn streefwaarden opgenomen die de ambitie van het kabinet weergeven, inclusief de indicatief gereserveerde middelen.

Overzicht begrotingsuitgaven (x € miljoen)

Instrument	2008
Campussen	4

Kengetallen	Waarde 2005	Waarde 2006	Waarde 2007	Waarde 2008
Aantal pilots campussen	–	–	8	9
Aantal ingestroomde jongeren in pilots campussen	–	–	150	200

Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

	Onderzoeksonderwerp	AD /OD	A. Start B. Afgerond	Vindplaats
Beleidsdoorlichting	Wet op de jeugdzorg	3.1 3.2	A: 2009 B: 2010	
Effectenonderzoek ex post	Uitvoering van motie-Soutendijk	3.1	A: oktober 2005 B: november 2006	http://www.minvws.nl/kamerstukken/djb/2006/evaluatie-wet-op-de-jeugdzorg-en-ibo-jeugdbeleid.asp
	Onderzoek naar regionale verschillen in doelmatigheid in de jeugdzorg	3.1	A: mei 2006 B: februari 2007	http://www.jeugdengezin.nl/kamerstukken/2007/antwoorden-op-kamervragen-over-evaluatieonderzoek-wet-op-de-jeugdzorg-en-ibo-jeugdbeleid-30-899-nr1.asp
	Evaluatie pilots campussen	3.3	A: 2007 B: 2010	

Niet-beleidsartikel 99: Nominaal en onvoorzien

Algemeen

Dit artikel heeft een technisch-administratief karakter. Op het begrotingsdeel van dit niet-beleidsartikel worden middelen voor loon- en prijsbijstelling geraamd, voordat die middelen worden verdeeld over de beleidsartikelen. Ook worden er taakstellingen of extra middelen op dit artikel geplaatst die nog niet aan de beleidsartikelen zijn toegedeeld.

Tabel budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Verplichtingen	0	0	0	- 1 694	- 3 387	- 6 774	- 6 775
Uitgaven	0	0	0	- 1 694	- 3 387	- 6 774	- 6 775
Programma-uitgaven	0	0	0	- 1 694	- 3 387	- 6 774	- 6 775
Loonbijstelling	0	0	0	0	0	0	0
Prijsbijstelling	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0
Taakstelling	0	0	0	- 1 694	- 3 387	- 6 774	- 6 775

BEDRIJFSVOERINGSPARAGRAAF

In de bedrijfsvoeringsparagraaf wordt ingegaan op de onderwerpen in de bedrijfsvoering die specifiek in 2008 aan de orde zullen zijn. De paragraaf heeft uitdrukkelijk het karakter van een uitzonderingsrapportage.

Programma begroting

Deze begroting voor Jeugd en Gezin is opgebouwd uit de oorspronkelijke beleidsterreinen van VWS, Justitie, SZW en OCW waarvoor de minister voor Jeugd en Gezin beleidsmatig verantwoordelijk is. Deze begroting bestaat alleen uit programmamiddelen. Een gevolg hiervan is dat de verantwoordelijkheid voor uitvoeringsorganisaties (bijvoorbeeld de SVB in het kader van de AKW, de Belastingdienst in het kader van het kindgebonden budget) en de personele en materiële uitgaven van de beleidsdepartementen die werkzaamheden verrichten voor de minister voor Jeugd en Gezin onder de verantwoordelijkheid blijven vallen van de respectieve ministers van VWS, Justitie, Financiën, SZW en OCW.

Aansturing van het programma

De aansturing van het programma voor Jeugd en Gezin wordt op de volgende wijze vormgegeven:

1. De minister voor Jeugd en Gezin is op grond van het Koninklijk Besluit van 22 februari 2007 «Besluit houdende het niet verlenen van ontslag aan twee ministers alsmede benoeming van dertien nieuwe ministers en twee vice-minister-presidenten») benoemd als programmaminister belast met de aangelegenheden betreffende Jeugd en Gezin.
2. De minister voor Jeugd en Gezin beheert een programmabegroting, te weten begrotingshoofdstuk XVII.
3. Bij het jeugd- en gezinsbeleid betrokken dienstonderdelen van VWS, Justitie, SZW en OCW verrichten werkzaamheden voor de minister voor Jeugd en Gezin. De budgettaire verantwoording van de betrokken apparaatsuitgaven blijft plaatsvinden op de begrotingen van VWS, Justitie, SZW en OCW.
4. Het ministerie van VWS faciliteert de minister voor Jeugd en Gezin ten aanzien van de ondersteuning door de staf- en bedrijfsvoeringsdiensten. In dat kader spreken de ministers van Jeugd en Gezin en van VWS af dat de minister van VWS de Auditdienst van VWS opdraagt de controle van begrotingshoofdstuk XVII uit hoofde van artikel 66 van de Comptabiliteitswet uit te voeren.
5. Om de rechtmatigheid van de programmauitgaven- en ontvangsten en het aangaan van verplichtingen te garanderen worden voorzieningen getroffen om de relatie tussen de minister voor Jeugd en Gezin en de diensthoofden met budgetverantwoordelijkheid te regelen.
6. De Auditdienst van VWS maakt nadere afspraken met de betrokken Auditdiensten over de efficiënte inrichting van de controle van begrotingshoofdstuk XVII uit hoofde van artikel 66 van de Comptabiliteitswet.
7. Over de samenstelling en werkwijze van het Audit Committee wordt later besloten.

VERDIEPINGSHOOFDSTUK

Leeswijzer

Het verdiepingshoofdstuk bestaat allereerst uit een cijfermatig overzicht per artikel. Bij ieder artikel wordt de opbouw (van de stand vanaf de ontwerpbegroting 2007) tot aan de stand ontwerpbegroting 2008 opgenomen. De belangrijkste mutaties sinds de 1e suppletore wet 2007 worden toegelicht voor zover de kasbedragen in enig jaar meer dan € 2 miljoen bedragen. Vervolgens worden de relevante ZBO's en RWT's gepresenteerd, waarna twee conversietabellen volgen: een «wordt-was-tabel» en een «was-wordt-tabel». Na deze tabellen volgende de moties en toezeggingen Het Verdiepingshoofdstuk wordt afgesloten met een afkortingenlijst en een trefwoordenregister.

Beleidsartikel 1: Gezin en inkomen						
Uitgaven (x € 1000)	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Budgetoverheveling AKW en kindgebonden budget	3 375 173	3 960 733	3 889 169	3 829 273	3 772 616	3 738 167
Mutatie 1e suppletore wet	100	300	300	300	300	300
Mutaties	15 105	82 800	274 039	345 948	518 626	523 868
Nominale wijzigingen	20 028	70 314	69 665	69 077	68 603	68 191
Stand ontwerpbegroting 2008	3 410 406	4 114 147	4 233 173	4 244 598	4 360 145	4 330 526
Ontvangsten (x € 1000)	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stand ontwerpbegroting 2007	272	272	272	272	272	272
Stand ontwerpbegroting 2008	272	272	272	272	272	272

De budgetoverheveling AKW en kindgebonden budget van SZW naar Jeugd en Gezin wijkt af van de stand Ontwerpbegroting 2007 van SZW vanwege een technische actualisatie van de uit de fiscaliteit overgehevelde kinderkorting in verband met een ramingsbijstelling van de reële inkomensontwikkeling.

Toelichting belangrijkste mutaties (bedragen x € 1000)						
Omschrijving	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Algemene Kinderbijslagwet						
Op basis van onder meer de uitvoeringsinformatie van de SVB zijn de (volume)ramingen voor de AKW meerjarig aangepast.	15 105	28 800	32 039	26 948	25 626	30 868
In 2010 wordt de kinderbijslag verlaagd onder gelijktijdige verhoging van het kindgebonden budget. Dit leidt per saldo tot € 100 miljoen lagere uitgaven. De inkomenseffecten van deze budgetoverheveling moeten worden bezien in het licht van de effecten van de invoering van gratis schoolboeken en de integratie van de WTOS met het kindgebonden budget.				- 235 000	- 235 000	- 235 000
Kindgebonden budget						
Zie toelichting bij corresponderende mutatie AKW.				135 000	135 000	135 000
Overboeking van OCW naar J&G in verband met de integratie van het zogeheten niet-boekendeel van WTOS in het kindgebonden budget.				88 000	88 000	88 000
Verhoging budget in verband met de integratie van het zogeheten niet-boekendeel van WTOS in het kindgebonden budget en in verband met vermindering niet-gebruik.		10 000	15 000	45 000	45 000	45 000
Verhoging budget in verband met de invoering van bedragen voor het tweede en volgende kind.		3 000	186 000	245 000	419 000	419 000
Verhoging kindgebonden budget met € 40 per huishouden als bijdrage aan een evenwichtig inkomensbeeld.		41 000	41 000	41 000	41 000	41 000

Beleidsartikel 2: Gezond opgroeien en meedoen							
Uitgaven (x € 1000)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stand ontwerpbegroting 2007		244 696	244 416	244 406	244 406	244 406	244 406
Mutatie 1e suppletore wet		21 074	2 469	14 620	14 220	14 088	14 088
Nieuwe mutaties		444	27 235	50 755	72 952	95 815	95 815
Nieuwe nominale wijzigingen		5 278	5 302	5 302	5 302	5 302	5 302
Stand ontwerpbegroting 2008		271 492	279 422	315 083	336 880	359 611	359 611
Ontvangsten (x € 1000)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stand ontwerpbegroting 2007		1 545	1 545	1 545	1 545	1 545	1 545
Stand ontwerpbegroting 2008		1 545	1 545	1 545	1 545	1 545	1 545

Toelichting belangrijkste mutaties (bedragen x € 1000)						
Omschrijving	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Voor het bekostigen van het huidige aantal opleidingsplaatsen voor de deelopleidingen collectieve preventie door het opleidingsfonds is door middel van een Bestuursakkoord met de VNG afgesproken om de bijdragen van de gemeenten te verrekenen met de TRSU Jeugdgezondheidszorg.		- 3 151	- 3 151	- 3 151	- 3 151	- 3 151
Er komen extra middelen beschikbaar voor de totstandkoming van Centra voor Jeugd en Gezin, zodat meer ouders en kinderen ondersteund kunnen worden bij de opvoeding en het opgroeien.		25 000	50 000	75 000	100 000	100 000
Er komen middelen beschikbaar die verband houden met onderzoek, communicatie en organisatie ten behoeve van het programma voor jeugd en gezin.		3 000	3 000	2 000	2 000	2 000

Beleidsartikel 3: Zorg en bescherming							
Uitgaven (x € 1000)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stand ontwerpbegroting 2007	1 319 621	1 272 918	1 259 306	1 258 858	1 258 150	1 258 150	1 258 150
Mutatie 1e suppletore wet	4 467	- 8 377	- 7 128	- 5 874	- 5 003	5 003	5 003
Nieuwe mutaties	40 331	155 021	90 535	84 473	84 477	84 218	84 218
Nieuwe nominale wijzigingen	25 662	25 716	25 430	25 407	25 393	25 393	25 393
Stand ontwerpbegroting 2008	1 390 081	1 443 278	1 368 143	1 362 864	1 363 017	1 362 758	1 362 758
Ontvangsten (x € 1000)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stand ontwerpbegroting 2007	16 190	20 748	20 748	20 748	20 748	20 748	20 748
Nieuwe mutaties	- 1 350	- 1 050	- 1 050	- 1 050	- 1 050	- 1 050	- 1 050
Stand ontwerpbegroting 2008	14 840	19 698	19 698	19 698	19 698	19 698	19 698

Toelichting belangrijkste mutaties (bedragen x € 1000)						
Omschrijving	2007	2008	2009	2010	2011	2012
De doeluitkering jeugdzorg is aangepast op grond van de indexering van de kosten van de pleegzorg.	695	2 314	2 442	2 743	2 800	2 800
De contracten met aanbieders van Kleinschalige Wooneenheden en Kinderwoongroepen zijn overgedragen aan het COA (Ministerie van Justitie) (TK 27 062, nr. 48).	- 8 471	7 046	- 5 925	- 4 972	- 4 270	- 4 270
De verwachte instroom van alleenstaande minderjarige vluchtelingen (amv's) is neerwaarts bijgesteld. Hierdoor vallen de begeleidingskosten van pupillen structureel lager uit.	- 950	2 100	- 3 400	- 3 400	- 3 400	- 3 400
De mutatie heeft betrekking op de subsidietaakstelling uit het coalitieakkoord. De uitkeringen aan de provincies ten behoeve van de Bureaus Jeugdzorg maken daar deel van uit.		- 2 609	- 5 259	- 10 518	- 10 518	- 10 518
In het actieplan voor de aanpak van kindermishandeling is voorzien dat de RAAK-werkwijze landelijk wordt ingevoerd. Daarnaast zijn de middelen beschikbaar voor de publiekscampagne, bedoeld om voortdurend de aandacht te vestigen op het voorkomen en bestrijden van kindermishandeling en voor prevalentie- en evaluatie-onderzoek		4 600	4 600	4 800	1 100	1 100
Vanaf 2008 worden middelen van de begroting van Justitie overgeheveld naar Jeugd en Gezin ten behoeve van realisering van gesloten zorgaanbod.		52 046	49 301	48 714	48 714	48 714
Er komt 2 miljoen beschikbaar voor de uitvoering van het Integraal Toezicht Jeugdzorg.		2 000	2 000	2 000	2 000	200
De Raad voor de kindbescherming ontvangt extra middelen om toenemende instroom op te kunnen vangen.	5 000	6 389	3 668	3 829	4 209	4 186
Er komt extra geld beschikbaar vanwege de te verwachten toename van het aantal ondertoezichstellingen.		25 667	11 005	11 487	12 628	12 557
Deze middelen zijn bedoeld om de te verwachten toename van het aantal meldingen van kindermishandeling op te vangen.	5 000	9 000	3 668	3 829	4 209	4 186
Deze middelen zijn bedoeld voor extra zorgaanbod op grond van de Wet op de jeugdzorg.	30 000	56 002	22 009	22 975	25 256	25 114
Voor de invoering van campussen gericht op scholing en/of arbeidstoeleiding heeft het kabinet extra middelen uitgetrokken. De doelgroep bestaat vooral uit jongeren die niet in een leertraject zitten, niet werken en dreigen af te glijden.		3 000	3 000	3 000	3 000	3 000

Niet-beleidsartikel 99: Nominaal en onvoorzien

Uitgaven (x € 1000)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stand ontwerpbegroting 2007		0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletore wet		0	0	0	0	0	0
Nieuwe mutaties		0	0	- 1 694	- 3 387	- 6 774	- 6 775
Nieuwe nominale wijzigingen		0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2008		0	0	- 1 694	- 3 387	- 6 774	- 6 775

Toelichting belangrijkste mutaties (bedragen x € 1000)u						
Omschrijving	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Additionele subsidietaakstelling uit het Coalitieakkoord	0	0	- 1 694	- 3 387	- 6 774	- 6 775

ZBO's en RWT's

Bedragen x € 1 miljoen			
	Naam	ZBO/RWT	2008
	<i>Uit begrotingsmiddelen</i>		
1	NIDOS	ZBO; RWT	18,0
2	LBIO	ZBO; RWT	4,9

Conversietabellen

Was-wordt-tabel	
Artikel 2007	Artikel 2008
<p>33 – SZW AKW Kindertoeslag</p>	<p>1 – Gezin en Inkomen AKW Kindgebonden budget</p>
<p>41 – VWS Meer mensen kiezen voor een gezonde leefstijl (jeugddeel).</p>	<p>2 – Gezond opgroeien Kinderen hebben een gezonde leefstijl en groeien lichamelijk en geestelijk gezond op.</p>
<p>45 – VWS Kinderen en hun ouders krijgen op tijd de ondersteuning die ze nodig hebben bij het opgroeien, opvoeden en verzorgen.</p>	<p>2 – Gezond opgroeien Kinderen en hun ouders/verzorgers krijgen laagdrempelige ondersteuning bij het opgroeien, opvoeden en verzorgen.</p>
<p>45 – VWS Kinderen die ernstig worden bedreigd in hun ontwikkeling en hun ouders/verzorgers krijgen op tijd de juiste indicatiestelling.</p>	<p>3 – Zorg en Bescherming Kinderen die ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd, krijgen zorg en worden, indien nodig in bescherming genomen, zodat zij veilig kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige burgers.</p>
<p>Geïndiceerde kinderen en hun ouders/verzorgers kunnen gebruikmaken van kwalitatief goede jeugdzorg.</p>	<p>Kinderen die ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd, krijgen zorg en worden, indien nodig in bescherming genomen, zodat zij veilig kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige burgers.</p>
<p>Geïndiceerde kinderen en hun ouders/verzorgers krijgen op tijd de juiste hulp bij een zorgaanbieder van hun keuze.</p>	<p>Kinderen die ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd, krijgen zorg en worden, indien nodig in bescherming genomen, zodat zij veilig kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige burgers.</p> <p>Kindermishandeling aanpakken.</p>
<p>14 – JUS Effectieve bescherming van jeugdigen tegen voor hun opvoeding ontwikkeling bedreigende situaties met inzet van juridische dwangmiddelen. Voorzien in voogdij van alleenstaande minderjarige vreemdelingen.</p>	<p>3 – Zorg en Bescherming Kinderen die ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd, krijgen zorg en worden, indien nodig in bescherming genomen, zodat zij veilig kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige burgers.</p>
<p>22 – SZW Aanpak onwillige jongeren.</p>	<p>3 – Zorg en Bescherming Kinderen die ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd, krijgen zorg en worden, indien nodig in bescherming genomen, zodat zij veilig kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige burgers.</p>
<p>99 – Nominaal en onvoorzien Loonbijstelling Prijsbijstelling Onvoorzien Taakstelling</p>	<p>99 – Nominaal en onvoorzien Loonbijstelling Prijsbijstelling Onvoorzien Taakstelling</p>

Wordt-was-tabel

Artikel 2008	Artikel 2007
1 – Gezin en Inkomen AKW Kindgebonden budget	33 – SZW AKW Kindertoeslag
2 – Gezond opgroeien Kinderen hebben een gezonde leefstijl en groeien lichamenlijk en geestelijk gezond op.	41 – VWS Meer mensen kiezen voor een gezonde leefstijl (jeugddeel).
2 – Gezond opgroeien Kinderen en hun ouders/verzorgers krijgen laagdrempelige ondersteuning bij het opgroeien, opvoeden en verzorgen.	45 – VWS Kinderen en hun ouders krijgen op tijd de ondersteuning die ze nodig hebben bij het opgroeien, opvoeden en verzorgen.
3 – Zorg en Bescherming Kinderen die ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd, krijgen zorg en worden, indien nodig in bescherming genomen, zodat zij veilig kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige burgers. Kinderen die ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd, krijgen zorg en worden, indien nodig in bescherming genomen, zodat zij veilig kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige burgers. Kinderen die ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd, krijgen zorg en worden, indien nodig in bescherming genomen, zodat zij veilig kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige burgers. Kindermishandeling aanpakken.	45 – VWS Kinderen die ernstig worden bedreigd in hun ontwikkeling en hun ouders/verzorgers krijgen op tijd de juiste indicatiestelling. Geïndiceerde kinderen en hun ouders/verzorgers kunnen gebruikmaken van kwalitatief goede jeugdzorg. Geïndiceerde kinderen en hun ouders/verzorgers krijgen op tijd de juiste hulp bij een zorgaanbieder van hun keuze.
3 – Zorg en Bescherming Kinderen die ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd, krijgen zorg en worden, indien nodig in bescherming genomen, zodat zij veilig kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige burgers.	14 – JUS Effectieve bescherming van jeugdigen tegen voor hun opvoeding ontwikkeling bedreigende situaties met inzet van juridische dwangmiddelen. Voorzien in voogdij van alleenstaande minderjarige vreemdelingen.
3 – Zorg en Bescherming Kinderen die ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd, krijgen zorg en worden, indien nodig in bescherming genomen, zodat zij veilig kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige burgers.	22 – SZW Aanpak onwillige jongeren.
99 – Nominaal en onvoorzien Loonbijstelling Onvoorzien Prijsbijstelling Taakstelling	99 – Nominaal en onvoorzien Loonbijstelling Onvoorzien Prijsbijstelling Taakstelling

MOTIES

AANGENOMEN MOTIES	KAMERSTUK	STAND VAN ZAKEN
Motie Verburg over structurele verhoging kinderbijslag	30 800 XV, nr. 40	Standpunt in voorbereiding.
Motie Soutendijk-Van Appeldoorn inzake rapportage met betrekking tot verschillende aspecten van de werking van de Wet op de jeugdzorg	28 168, nr. F	AFGEHANDELD Zie brief aan de Tweede Kamer d.d. 29 november 2006 (30 899, nr. 1).
Motie-Cörüz/Örgü over een onderzoek naar de precieze omvang en oorzaak van de wachtlijsten jeugdzorg per provincie.	29 815, nr. 52	AFGEHANDELD Zie brief aan de Tweede Kamer d.d. 9 juli 2007 (30 899, nr. 1).
Motie-Voordewind c.s. over het zo spoedig mogelijk brengen van civielrechtelijke jongeren onder een civielrechtelijke regime.	30 800 XVI, nr. 98	AFGEHANDELD Zie brief aan de Tweede Kamer d.d. 3 juli 2007 (30 644, nr. 24).
Motie-Van der Vlies c.s. over de claim voor kwaliteits-handhaving van schippersinternaten.	30 800-XVI, nr. 112	De Kamer zal in het najaar van 2007 worden geïnformeerd.
Motie-Voordewind c.s. over één gratis nummer voor de Kindertelefoon.	31 015, nr. 15	AFGEHANDELD Zie brief aan de Tweede Kamer d.d. 5 juli 2007 (31 015, nr. 16).
Motie-Cörüz c.s. over een ambtshalve bevoegdheid voor de kinderrechter voor OTS.	31 015, nr. 14	Planning: december 2007.
Motie-Dibi c.s. over de uitwerking van kwaliteitscriteria in de gesloten opvang.	30 644, nr. 17	Over de uitvoering van deze motie wordt overleg gevoerd in het kader van jeugdzorgbrede kwaliteitstrajecten.
Motie-Cörüz c.s. over harmonisatie van de rechtspositie van een drietal groepen jongeren.	30 644, nr. 19	Wordt meegenomen in traject wijziging Wet Bopz.
Motie-Cörüz over de borging van de rechtspositie van de jeugdige bij het toezicht op de uitvoering van de Wet op de gesloten jeugdzorg.	30 644, nr. 20	Zal worden meegenomen in jaarwerk-programma 2008 Inspectie Jeugdzorg.
Motie-Van der Staaij c.s. over voortzetting van het programma «De Uitdaging».	31 056, nr. 3	AFGEHANDELD Zie brief aan de Tweede Kamer d.d. 5 september 2007.
Motie-Verdonk over concrete voorstellen voor de financiële en organisatorische regierol van gemeenten bij Centra voor Jeugd en Gezin.	31 001, nr. 10	Wordt meegenomen in de brief over Centra voor Jeugd en Gezin, die naar verwachting eind november aan de Kamer wordt aangeboden. Planning: november 2007.
Motie-Depla over het opnemen van een begeleidingsplicht in de Wet Ernstige overlast.	30 136, 28 684, nr. 16	Binnenlandse Zaken en Justitie nemen hierin het initiatief en bekijken de mogelijkheden om de begeleidingsplicht in het wetgevingstraject op te nemen. De Kamer zal hierover worden geïnformeerd. Planning: najaar 2007.
Motie-Bouchibti/Sterk over het organiseren van de zorg-coördinatie binnen de totale jeugdketen.	31 001, nr. 8	Wordt meegenomen in de brief over Centra voor Jeugd en Gezin, die naar huidige inschatting voor de begrotings-behandeling aan de Kamer wordt aangeboden. Planning: november 2007.

AANGENOMEN MOTIES	KAMERSTUK	STAND VAN ZAKEN
Motie-Depla/Sterk over onderzoek naar verplichte opvoed-ondersteuning vanuit de Centra voor Jeugd en Gezin.	30 136, 28 684, nr. 17	Wordt meegenomen in de brief over Centra voor Jeugd en Gezin, die naar huidige inschatting voor de begrotings-behandeling aan de Kamer wordt aangeboden. Planning: november 2007.
Motie-Bouchibti/Sterk over signalen in de Verwijsindex.	31 001, nr. 7	Wordt meegenomen in de brief over Centra voor Jeugd en Gezin, die naar huidige inschatting voor de begrotings-behandeling aan de Kamer wordt aangeboden. Planning: november 2007.
Motie-Kalsbeek over verzoek om uitwerking uitbreiding mogelijkheden hulpverlening voor gezinsvoogd.	29 200 VI, nr. 45	De Tweede Kamer zal in het najaar van 2007 worden geïnformeerd.
Motie-Arib over onderzoek naar seksueel misbruik van kinderen van Marokkaanse afkomst.	30 300 VI, nr. 159	De Tweede Kamer zal medio 2008, na afronding van het onderzoek, worden geïnformeerd.

Toezeggingen

WAT IS TOEGEZEGD?	VINDPLAATS	STAND VAN ZAKEN
De Tweede Kamer wordt nader geïnformeerd over varianten en vaststelling van de hoogte van het kindgebonden budget 2009 alsmede over het onderzoek naar de kosten van gezinnen uitgesplitst naar het aantal kinderen.	Behandeling Wet op het kindgebonden budget (30 912)	De Kamer zal in het najaar van 2007 worden geïnformeerd.
Brief over ontmoetingsplaatsen in omgangshuizen voor ouder en kind.	Behandeling VWS-begroting 2007 d.d. 17 januari 2007	Wordt meegenomen in de brief over Centra voor Jeugd en Gezin. Planning: november 2007.
De groei van de behoefte aan gesloten jeugdzorg wordt meegenomen in het algemene onderzoek naar de oorzaken van de groei van de behoefte aan jeugdzorg.	Behandeling Wijz. Wet op de jeugdzorg; gesloten jeugdzorg (30 644)	Wordt meegenomen in het onderzoek naar de groei van de jeugdzorg.
De Kamer ontvangt eenmaal per jaar de realisatiecijfers inzake het aantal plaatsen gesloten jeugdzorg.	plenair wetgevingsdebat 28 juni 2007	De Kamer wordt jaarlijks geïnformeerd.
De vragen van mevrouw Langkamp over o.m. het personeelsverloop bij BJZ.	AO Jeugdzorg d.d. 27 juni 2007	Voor zover deze vragen van mevrouw Langkamp niet zijn beantwoord, zullen zij in het najaar van 2007 schriftelijk worden beantwoord.
De Kamer wordt komend najaar geïnformeerd over de kwaliteitssystemen bij Bureau's Jeugdzorg.	AO Jeugdzorg d.d. 27 juni 2007	De Kamer zal in het najaar van 2007 worden geïnformeerd.
De Kamer wordt nader geïnformeerd over het verschil tussen vervangende zorg en geïndiceerde zorg en de mogelijke gevolgen (doorberekening) voor de wachtlijsten jeugdzorg.	AO Jeugdzorg d.d. 27 juni 2007	De Kamer zal in het najaar van 2007 worden geïnformeerd.
De minister overlegt met de provincies over de frequentie van de wachtlijstrapportages en de informatie over vervangende zorg daarin, over kwaliteitsbevordering en over doelmatig werken. De Kamer wordt daar z.s.m. over geïnformeerd, alsmede over de mogelijkheden tot verbetering en de frequentie van de informatiestromen.	AO Jeugdzorg d.d. 27 juni 2007	De Kamer zal in het najaar van 2007 worden geïnformeerd.
Aanvullend onderzoek onder gebruikers van Raadsrapportages inzake scheiding- en omgang.	Behandeling Wetsvoorstel bevordering voortgezet ouderschap en zorgvuldige scheiding (30 145) d.d. 21 maart 2007	De Tweede Kamer zal in december 2007 worden geïnformeerd.
De minister van Justitie zegt de Kamer toe na de zomer een brief aan de Kamer te sturen over het curriculum voor de jeugdrechter en de mogelijkheden voor een elektronisch dossier voor jeugdzaken.	Begrotingsbehandeling d.d. 17 en 18 januari 2007	De Tweede Kamer zal in het najaar van 2007 worden geïnformeerd.
De minister van Justitie zegt de Kamer toe dat na afloop van het experiment gezinscoaching in Limburg een voortgangsrapportage over motie 29 200 VI nr. 45 wordt toegezonden, waarin tevens wordt ingegaan op de vraag of een combinatie gezinsvoogd-gezinscoach mogelijk is.	Nota overleg Landelijk Beleidskader Jeugdzorg/ Voortgangsrapportage d.d. 31 januari 2005	De Tweede Kamer zal in het najaar van 2007 worden geïnformeerd.
De minister van Justitie zegt de Kamer toe het voostel van de heer Cörüz over het opvoedingsbesluit te betrekken bij Beter Beschermd.	AO Jeugdzorg d.d. 14 juni 2006	De Tweede Kamer zal in het najaar van 2007 worden geïnformeerd.
De minister van Justitie zegt toe de Kamer in te lichten indien verder onderzoek naar de problemen en aanpakken van tienserseks, beleidsconsequenties heeft.	Mondelinge vragenuurtje over «Breezerseks» d.d. 10 april 2007	De Tweede Kamer zal in het najaar van 2007 worden geïnformeerd.

WAT IS TOEGEZEGD?	VINDPLAATS	STAND VAN ZAKEN
De minister van Justitie zegt de Kamer toe in het voorjaar van 2007 de Kamer een brief te sturen over de uitkomsten van het onderzoek naar loverboys.	AO Jeugdzorg d.d. 14 juni 2006	De Tweede Kamer zal in het najaar van 2007 worden geïnformeerd.
De minister van Justitie zegt de Kamer toe de Kamer schriftelijk te informeren over plan van aanpak t.b.v. loverboy-problematiek.	AO Jeugdzorg d.d. 14 juni 2006	De Tweede Kamer zal in het najaar van 2007 worden geïnformeerd.
De minister van Justitie zegt de Kamer toe een onderzoek te doen naar de vormen van seksueel misbruik/risicovol gedrag. Tevens een brief aan de TK doen toekomen met beleidsvoorstellen.	Voortzetting AO Kinderporno d.d. 17 mei 2006	De Tweede Kamer zal in het najaar van 2007 worden geïnformeerd.
De minister van Justitie zegt de Kamer toe haar medio 2006 te informeren over de uitkomsten van een pilot met een «ik doe normaal contract».	Zie brief aan de Tweede Kamer Voorstel ChristenUnie «Doe Normaal» d.d. 2 november 2004	De Tweede Kamer zal in het najaar van 2007 worden geïnformeerd.

Afkortingenlijst

AD	Algemene Doelstelling
AKW	Algemene Kinderbijslagwet
AMK	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
AMV	Alleenstaande minderjarige vluchteling
AO	Algemeen Overleg
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BOPZ	Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen
BOS	Regeling buurt, onderwijs en sport
Censis	Centrale Stichting van Internaten voor Schippers- en Kermisjeugd
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
CPB	Centraal Planbureau
CW	Comptabiliteitswet
EKD	Elektronisch Kinddossier
fte	fulltime equivalent
ggz	geestelijke gezondheidszorg
HBO-raad	Vereniging van hogescholen
IBO	Interdepartementaal beleidsonderzoek
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IJZ	Inspectie Jeugdzorg
ITJ	Integraal toezicht jeugdzaken
Jgz	Jeugdgezondheidszorg
JONG	Jeugdbeleid Overheid Nu Gezamenlijk, operatie -
LBIO	Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen
lv	licht verstandelijk gehandicapten
MOgroep	Maatschappelijk Ondernemers Groep
MvJ	Minister van Justitie
NIP	Nederlands instituut voor psychologen
NJI	Nederlands Jeugdinstituut
NVMW	Nederlandse Vereniging van Maatschappelijk Werkers
NVO	Nederlandse vereniging voor pedagogen en onderwijskundigen
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, ministerie van -
OD	Operationele Doelstelling
OTS	Ondertoezichtstelling
RAAK	Reflectie- en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling
RWT	rechtspersoon met een wettelijke taak Stb. Staatsblad
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ministerie van -
TK	Tweede Kamer
TRSU	Tijdelijke Regeling Specifieke Uitkering
VIR	Verwijsindex voor Risicjongeren
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport, ministerie van -
Wcpv	Wet collectieve preventie volksgezondheid
Wjz	Wet op de jeugdzorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WTOS	Wet op de tegemoetkoming onderwijsbijdragen en schoolkosten
ZAT	Zorg- en Adviesteam
Zbo	zelfstandig bestuursorgaan
ZonMw	Zorgonderzoek Nederland Medische Wetenschappen

Trefwoordenregister

Alcohol 9, 16, 20
Bedrijfsvoering 1, 3, 32
Bescherming 1, 5, 6, 9, 11, 22, 25, 26, 28, 35, 39, 40
Budgetflexibiliteit 3
Campus 10, 22, 23, 24, 25, 29, 30, 36
Centra voor Jeugd en Gezin 7, 16, 18, 19, 20, 35, 41, 42
Doelstellingen 3, 4, 11, 17, 18, 25
Drugs 9, 16, 20
Gezin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 35, 36, 39, 40, 42, 43, 45
Gezond eten 16
Hulpverlening 9, 27, 28, 42
Instrumenten 4, 10, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 28, 29
Jeugdbescherming 4, 22, 23, 28, 29
Jeugdcriminaliteit 10, 23, 29
Jeugdgezondheidszorg 8, 16, 18, 19, 22, 26, 45
Jeugd 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 32, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 43, 45
Jeugdzorg 8, 9, 11, 16, 18, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 36, 39, 40, 41, 43, 44, 45
Kinderbijslagwet 4, 6, 13, 34, 45
Kinderen 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 35, 39, 40, 42, 43
Kindermishandeling 10, 11, 23, 25, 26, 27, 36, 39, 40, 45
Kindvriendelijk 9
Ontwikkelingsvoorwaarden 6
Opgroeien 1, 4, 6, 9, 16, 17, 18, 22, 25, 34, 35, 39, 40
Opvoeding 6, 11, 18, 20, 26, 27, 35, 39, 40, 43
Participatie 9, 16, 17, 20, 21
Preventie 7, 8, 10, 11, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 26, 35, 45
Professionalisering 11, 26, 27
Risicogedrag 8
Roken 9, 14, 16, 18, 35
School 7, 8, 10, 19, 29
Tegemoetkoming 6, 7, 13, 14
Verantwoordelijkheid 3, 5, 6, 9, 13, 16, 17, 18, 22, 23, 26, 32
Verstandelijk gehandicapte jeugdigen 5
Verstandelijk gehandicapten 5, 22, 45
Verwijsindex 8, 16, 19, 26, 27, 42
Voogdij 9, 22, 23, 25, 27, 28, 29, 39, 40
Welzijn 8, 45
Wet gesloten jeugdzorg 9, 25, 26
Wet op de jeugdzorg 24, 25, 27, 28, 43
Wet op de maatschappelijke ondersteuning 18
Zorg 1, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 35, 36, 39, 40, 41, 43, 45